

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENEK

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6,

Nemirni svet

Pravilno je nek evropski diplomat te dni označil mednarodni položaj kot posledico imperializmov, ki ne poznajo nobenih ozirov. Med temi imperializmi zavzema gotovo eno prvih mest japonsko cesarstvo, ki je pred petimi leti izstopilo iz Zveze narodov, da bi dobilo proste roke za svojo politiko v Aziji. V nasprotju z evropskimi velikimi silami, ki svoje osvajalne namene skrivajo za raznimi publicami, ki jim dajejo ime »večnih človečanskih principov«, katerih nedotakljivost da morajo braniti, pa Japonska ni nikoli prikrivala vzrokov, ki ji narekujejo njeno ekspanzivno politiko tako na zapadnem obrežju Tihega morja od Kamčatke do Zadne Indije kakor na jugu do Avstralije in Nove Zelandije, do katere vodi pot skozi Havajsko otočje, ki ga severnoameriška Unija pravkar strahotno utrjuje.

Sprito naravnost bolestrnega ljubosumja, s katerim velesile druga drugo zasledujejo, da onemogočijo vsak poskus, ki bi ogrožal njihove dejanske ali navidezne koristi, bi bilo popolnoma nerazumljivo, kako sta tako Evropa kakor Amerika mirno gledali, kako Japonska svoj imperialistični program dosledno izvršuje korak za korakom, če ne bi vedeli, da je strah pred novo svetovno vojno v našem času tako velik, da je Japonska mogla na račun tega dejstva v Aziji sprožiti ogromen preobrat večtiščnega stanja na tej celini, kjer so obmejni narodi velikansko kitajsko državo večkrat nadlegovali, evropske velesile pa so ji v devetnajstem stoletju odtrgale nekaj pristanišč, dočim jo hoče Japonska danes popolnoma razkosati in se polastiti vse kitajske tihomorske obali od Tjencina do vrat Hongkonga ter dobiti bogati porečji Modre in Rumene reke popolnoma pod svojo oblast. Japonska je v teku petih let zasedla Mandžurijo ter mongolski deželi Džehol in Čahar. Lani se je pa odločila za »kazensko ekspedicijo« proti Kitajski, pri kateri zadeva na ogromne težkoče, je pa le prodrla v sredino kitajske republike ter se je ustavila šele te dni, ko je general Blücher na korejski meji sprožil krvav spopad z Japonci zaradi čangkufenskih gričev, da razbremenijo kitajsko vrhovno državnega vodje Čankajška. Sovjetska Rusija, ki jo razdirajo hudi notranji spori in kjer je vladajoči režim v neprestani nevarnosti, da ga krvavo strmoglavijo ali strankarska opozicija tako zvanih ljeninovcev ali pa na tihem tleče nacionalne sile, je sicer ukazala generalu Blücherju, da miruje, vendar pa je dosegla toliko, da so Japonci morali ustaviti svoj v velikem slogu pripravljeni prodor na Hankov in da so sedaj naleteli na resen in nevaren odpor Čankajškove armade. Vidimo torej, da se tudi ruski imperializem, ki je dediščina carskih časov, ni odpovedal svojemu programu, ki so ga boljševisiki spremenili le v toliko, da gredo za boljševisizacijo kitajske republike, katere bi ne pomenila ničesar drugega kakor hegemonijo Rusije na azijski celini. Zato premirje okoli čangkufenskih gričev ne pomeni pravega miru, ampak le krajši ali daljši odmor, nadaljnja politika Rusije bo pa odvisna od tega, kako se bo razvil mednarodni položaj v Evropi, kjer so diplomati pred enim tednom plavalji še v najbolj rožnatem optimizmu, danes pa evropski veliki časopisi zopet alarmirajo ves svet, kako da je nenkrat evropski položaj zvet na ostrini noža.

Imamo na primer pravkar minule vaje italijanske armade v južni Italiji, ki jih je zaključil državni vodja Mussolini z govorom, v katerem je dejal, da bi bilo noro, če bi se kdo vdajal utvaram, medtem ko na tolikih straneh sveta grmijo topovi. »Kdor se ne pripravlja, ta bi bil kriv zločina. Mi si ne delamo utvar in se pripravljamo.« Seveda so zdaj francoski in angleški listi polni komentarjev teh besed, čeprav povedo nekaj danes čisto samo po sebi razumljivega, saj sta tudi Anglija in Francija nedavno zaključili vojaške vaje, ki pač po svojem obsegu, tehnični oborožitvi ter taktičnih nalogah prav nič ne zaostajajo za italijanskimi. Mussolini je bil po svoji navadi samo toliko bolj odkritosrčen, nego so drugi, ki se pečajo s svetovno politiko, da je priznal, kakšen namen da so imele italijanske vojaške vaje: namreč tega, da privadijo italijanskega vojaka in civilista na vojsko s sredstvi, ki gredo za tem, da bi se bodoči svetovni pokolj končal čimprej. Dočim namreč tako zване zapadne demokracije pripravljajo vojsko, ki naj bi se čim delj zavlekla in v tako zvani pozicijski borbi nasprotnika počasi popolnoma utrudila in izčrpala, se avtoritarne države prizadevajo, da razvijejo način naglih in bliskovitih odločitev s pomočjo čim številnejšega človeškega materiala ter nagromadjenega in izraze ogromne količine tehničnih sredstev. Razlog je ta, ker morajo avtoritarne države gledati, da zastavijo za zmago čim več človeškega materiala in razpoložljivega orodja najučinkovitejše kakovosti, ker jim nedostaja denarja in surovin ter drugih gospodarskih virov, ki jih imajo zapadni kolonialni imperiji v izobilju, tako da lahko vodijo zelo dolgo vojno.

Bolj je na mestu presojanje sedanjega kritičnega položaja v Evropi z moralnega stališča, kakor z vojnega. K tem nemškim vajam bo v najbližjem obsegu pritegnjeno tudi civilno prebivalstvo, ki bo moralo dati armadi

Načrti češkoslovaške vlade

o velikih upravnih izpremembah države

Za narodnosti posebne „kurije“

Praga, 16. avg. TG. Tukajšnji dopisnik pariškega »Tempsa« je poslal svojemu listu naslednje informacije glede načrtov, ki jih češkoslovaška vlada pripravlja za rešitev manjšinskega vprašanja, in ki jih je poslala v vpogled tudi angleškemu opazovalcu lordu Runcimanu:

1. Vsi novi zakonski osnutki se oslanjajo na obstoječo ustavo, kajti vlada je mnenja, da je posameznim narodnostim, ki so ustavno zastopane v parlamentu, dana možnost, da ščitijo svoje posebne koristi.

2. Ker ozemlje, koder prebivajo sudetski Nemci, ni mogoče natančno razmejiti tako, da bi bili Nemei popolnoma za sebe, je vlada mnenja, da Nemeem tudi n mogoče dati ozemeljsko ločene krajevne samouprave, marveč jo je treba spraviti v sklad s pravicami vsakega posameznega državljanja, ki so prav tako nedotakljive.

3. Nove pokrajinske uprave bodo imele obsežne samoupravne pravice in bodo posamezna ministrstva v isti meri izgubila mnogo pravic. Posebno bodo notranje ministrstvo, ministrstvo prosvete, ministrstvo za socialno politiko in nar. zdravje, poljedelsko ministrstvo ter ministrstvo za obrt, trgovino in industrijo oddala mnogo dosedanjih pravic pokrajinskim samoupravam.

4. Nove samoupravne pokrajine dobijo zakonodajne deželne zbornice namesto dosedanjih posvetovalnih pokrajinskih skupščin.

5. Pokrajinski deželni zbori bodo razdeljeni v narodnostne kurije (odboje). Nemaška kurija bo vodila skrb za Nemece, češka za Čehe, slovaška za Slovence itd.

6. Novi ustavni zakoni bodo dali vsa potrebna jamstva zato, da ne bi sklepi posameznih narodnostnih kurij bili razveljavljeni po sklepih pokrajinskega deželnega zbora, kateremu dotična kurija pripada, odnosno, da bi sklepe narodnostne kurije pokrajinski deželni zbor enostavno preglasoval.

7. Narodnostne kurije bodo imele svoja lastna »predsedništva«, ki bodo imela tudi izvršno oblast za dotično narodnostno kurijo.

8. Pokrajinske vlade bodo izvoljene od pokrajinskega deželnega zbora iz svoje srede. V tej vladi bodo sedeli tudi zastopniki posameznih narodnosti, ki bodo reševali vsa vprašanja, ki se tičejo njihove narodnosti.

9. Gospodarska, socialna in finančna vprašanja bodo reševali posebni, v ta namen postavljeni odbori.

10. Novi zakoni bodo dali vsa potrebna jamstva za obrambo pravic državljanov in skupin dr-

žavljanov, tako da se ne bo moglo več dogajati, da bi ena narodnost tlačila ali zapostavljala drugo.

Vtis nemških priprav v Pragi

Praga, 16. avg. b. Vsa pozornost Češkoslovaške je obrnjena na priprave za nemške vojaške vaje, ki se odigravajo pod zelo čudnimi okolnostmi. Splošno prevladuje mnenje, da gre za neke vrste vojaško demonstracijo. — Navzlic temu pa češkoslovaški odgovorni krogi, tisk in širša javnost s polnim mirom zasledujejo dogodke. Odgovorni krogi češkoslovaške republike so v neprestani telefonski zvezi s Parizom in Londonom, prav tako pa tudi s francoskim in angleškim poslanikom, med tem ko je lord Runciman imel danes dopoldne daljši telefonični razgovor z Londonom.

Balbo v Berlinu svetloval zmernost

London, 16. avg. TG. Tukajšnja »Sunday Times« objavlja daljši članek o bivanju italijanskega letalskega maršala Balba pri Hitlerju in pri raznih članih nemške vlade v Nemčiji. Ugledni londonski list spravlja italijanski obisk v zvezo z zunanjo političnim položajem v srednji Evropi in pravi, da »Nemčija za to tako utrjuje svojo zapadno, proti Franciji in Belgiji obrnjeno mejo, ker bi rada imela zavarovan hrbet, ako bi za njo postalo nujno, da zasleduje kakšne posebne načrte na vzhodni meji.« »Kaj hoče Nemčija storiti s svojo okrepljeno močjo? Ali želi nasprotnika samo prestrašiti, ali pa tudi po njem zares udariti. Nikdo o tem kaj točnega ne ve. Toda molijo se tisti, ki mislijo, da je Nemčija v tem oziru že sprejela končnoveljavne sklepe.« Potem prehaja članek na češkoslovaško vprašanje in piše dobesedno:

»Iz popolnoma merodajnega mesta izvem, da je italijanski letalski maršal Balbo tako ob priliki svojih razgovorov z maršalom Göringom v Berlinu kakor s Hitlerjevim namestnikom Hessom v Monakovem sicer izrazil simpatije italijanske vlade za stališče Nemecev glede Češkoslovaške, toda pri isti priložnosti je tudi jasno podčrtal, da bi Italija ne imela nobenega interesa na kakšnem sporu, ki bi v srednji Evropi mogel nastati zaradi kakšnega nepremišljenega koraka.«

Razgovori med Madžarsko in Malo zvezo napredujejo

Konferenca na Bledu bo že mogla razglasiti popoln sporazum

Pariz, 16. avg. TG. Tukajšnji »Temps« objavlja brzojavno poročilo z Budimpešte, v katerem pravi, da so razgovori med Madžarsko in državami MZ že tako daleč dozoreli, da lahko govorimo o zadnjem poglavju. Madžarska in države MZ, to so Jugoslavija, Rumunija in Češkoslovaška, so se sporazumele, da se Madžarski prizna popolna enakopravnost v oboroževanju in organizaciji njene oborožene sile, in da Madžarska sprejme obveznost, da se ne bo posluževala nasilnih sredstev pri reševanju sporov, ki bi mogli nastati med njo in državami MZ. (Podobno obveznost je tudi Bolgarija podpisala v nedavno v Solunu podpisani pogodbi z državami Balkanske zveze.) Pogajajoče se stranke so se baje tudi že zedinile glede tega, da sporazum, ki bo podpisan med Madžarsko in državami MZ, ne bo stopil v veljavo vse dotlej, dokler vprašanje narodnih manjšin na Češkoslovaškem ne bo popolnoma rešeno. Rumunija in Jugoslavija, da so to omejitve že sprejele. Češkoslovaška vlada je bila naprošena, da se pridruži. Do sedaj praška vlada še ni dala nobenega odgovora. »Temps« pravi, da ni treba pričakovati, da bi češkoslovaška vlada odgovorila pred prihodnjo nedeljo, ko se na Bledu v Jugoslaviji prične konferenca zunanjih ministrov MZ, toda iz po- učenih virov izhaja prepričanje, da bo odgovor zadovoljiv in da bo konferenca MZ na Bledu mogla proglasiti že popoln sporazum z madžarsko sosedo. To bo zopet dejanje, ki bo v izredni meri pomenilo srednjeevropsko področje in se bo zapisalo kot eden največjih uspehov v delovanju za mir držav MZ zveze.

na razpolago delavce ter veliko število vozil, predvsem motornih koles. Vaj se bodo morali udeležiti rezervni vojaki in častniki v nenavadno visokem številu in kdor ni prekorajil 65. leta starosti, odslej nemških mej ne sme več prestopiti. Tudi zdravniki in sestre usmiljenke bodo v gotovi meri mobilizirane. Treba je reči, da vojaške vaje v takem obsegu in v takem momentu evropskega položaja po pravici vznemirjajo vse one, ki se prizadevajo za mirno rešitev obstoječih sporov, seveda pa ti spori sami niso taki, da bi jih mogli obvede stranki gledati prekrižanih rok ter se ne pripravljati za slučaj, če bi se izkazalo, da jih res ni mogoče poravnati, pa naj bo krivda na tej ali na oni strani. Na vsak način so namreč na delu sile, ki nečejo miru, pa naj si bo to na desnici ali na levi, in ki napaenajo vse sile, da bi preprečile uspeh Runcimanove naloge, ker se je v dneva v dan bolj pokazalo, da bi Runciman res utegnil sudetske Nemece in češkoslovaško vlado spraviti ter posredovati za obe strani sprejemljiv kompromis.

Berlin, 16. avg. AA. (Havas) Po odloku kancelarja Hitlerja bo pri proslavi 1000-letnice krone sv. Stefana, ki bo od 17.—20. avgusta v Budimpešti, sodelovalo tudi nemško vojaško odposlanstvo, ki bo predstavljalo vlado nemškega rajha. Nemško zastopstvo bo vodil general v. Kluge, poveljnik VI. divizije.

Hitler pri vajah nemške vojske

Berlin, 16. avgusta. b. »Times« poroča: Povratek Hitlerja v Berlin, ki ga je zabeležil tisk s par besedami, je izzval v Nemčiji iznenadenje in začudenje. Takoj po svojem povratku je imel Hitler daljšo konferenco z maršalom Göringom, generalom Keitlom, maršalom Braunschweigom ter z višjimi častniki nemškega generalnega štaba. Poročajo, da se je Hitler razgovarjal s šefom vrhovne vojne uprave predvsem o manevrih ter o bližnjem obisku madžarskega guvernerja Horthyja, verjetno pa tudi o svojih razgovorih z maršalom Blombergom v Berchtesgadenju.

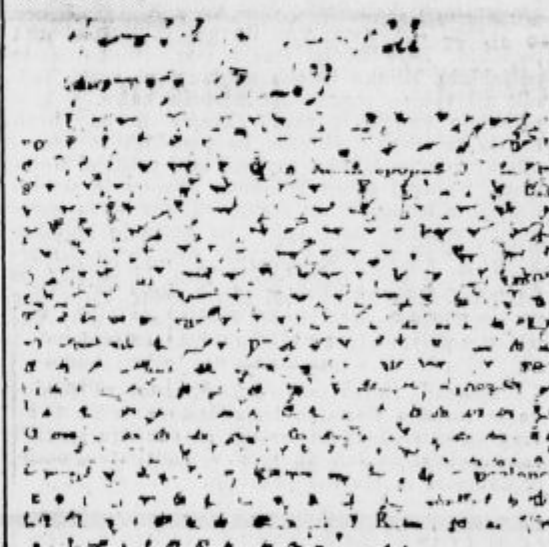
Poročajo, da je Hitler v ponedeljek prisostvoval vojnim manevrom južno od Berlina na maneverskem področju Güderburg. To je bil pričetek velikih vojnih vaj. Akoravno na merodajnih mestih izjavljajo, da gre za navadne vojaške vaje, se vendar odgovorni politični krogi tujih držav

nom. Splošno smatrajo položaj za zelo resen in ga vzporejajo z onim dne 21. maja. Med tem pa splošno izražajo upanje, da bo vendarle vse ostalo samo pri demonstraciji brez večjih posledic ne samo za Češkoslovaško, temveč tudi za splošni evropski mir.

Najbolj pomemben govor je imel v Brnu prometni minister Behne, ki je med drugim dejal: »Na ustih vseh je vprašanje, če bo ohranjen mir, ali bo prišlo do vojne. To je danes vprašanje vsega sveta, ki nanj nihče ne more odgovoriti. Na naših mejah čutimo gibanje velikega naroda, katerega cilji niso jasni. Nihče naj ne tolmači miru češkoslovaške republike kot slabost, kajti če bo potrebno, da se v knjigi zgodovine piše o nas, se bomo borili za svobodo in za svoje pravice. Ves narod bo ena armada, a armada ves narod.« — V istem smislu so imeli govore tudi ostali ministri po raznih drugih krajih ter številni narodni voditelji.

Nad 750.000 nemških rezervistov pod orožjem

London, 16. avg. Berlinski dopisnik »Daily Telegraph« poroča, da cenijo število rezervistov, ki so bili poklicani na vojaške vaje, približno na 750.000. Med njimi so tudi že starejši letniki nad 45 let stari, ki so večinoma bili že v svetovni vojni. Prihoduje tedne bo nad ozemljem, kjer bodo vojaške vaje, praktično izvajano vojno pravo, ker bodo po potrebi rekvirirana stanovanja, hlevi in živila. V četrtek je bilo razglašeno, da ne sme noben moški pod 65 leti zapustiti Nemčije. Železniški promet je na mnogih krajih močno omejen, prav tako tudi avtobusni promet. Enako bodo poklicani na vojaške vaje tudi zdravniki, bolniški strežniki in bolničarke. Nekatere pokrajine izgledajo kakor vojno zaledje. Posebno pozornost vzbujajo številne letalske čete in priprave za zračno vojno. Ceste so polne korakajočih čet, vlaki so prenatrpani vpoklicancev, ki odhajajo na odkazana mesta.

vprašujejo, zakaj se ti manevri izvajajo v tolikšnem obsegu. Začetka manevrov se je udeležil poleg Hitlerja tudi maršal Göring, ki je prišel v Güdeburg ob 8. Hitler pa pol ure za njim. Oba sta gledala vaje ves dan na zgodovinskem manevrskem področju, ki je že za časa cesarja Viljema bilo pozorišče neštetih manevrov in priprav. Vajam v vzhodni Prusiji bo prisostvovalo največ inozemskih opazovalcev. Po monakovskih ulicah neprestano koraka vojaštvo, ki zavira ves promet. Močni protiletalski oddelki se zbirajo okrog tega mesta, ki je glavno vojno taborišče.

Pariz, 16. avgusta. b. Tukajšnji »L'Ordre« je objavil iz Prage posebno alarmantno poročilo, da je v okolici Glatza pod poveljstvom generala Armina nemška armada, ki ima 100.000 mož in ki se na nekaj pripravljajo, po primeru d'Annunzia na Reki. Isti list poroča, da Henlein nameroma zavlačuje pogajanja s češkoslovaško vlado in z lordom Runcimanom. V ostalem pričakujejo odločilnih sklepov o sudetsko-nemškem vprašanju na strankinem kongresu v Nürnbergu.

Velike priprave za hitlerjevski kongres v Nürnbergu

Nürnberg, 16. avg. Priprave za veliki letni strankin kongres so v polnem teku. Ker šteje sam Nürnberg vsega 450.000 prebivalcev, se je pojavil največji problem v tem, kako nastaniti 800.000 udeležencev tega kongresa. Za častne goste je pripravljali odbor pripravil 4000 sob v hotelih. Nürnbergsko prebivalstvo je stavilo na razpolago 45.000 zasebnih sob, 450.000 udeležencev pa bodo razmestili po šolah in pod sotori.

Zagrebska vremenska napoved: Zjasnilo se bo, padavine bodo popolnoma prenehale, temperatura relativno nizka.

Zemunska vremenska napoved: Prevladovalo bo oblačno vreme na severni polovici, kjer utegne biti tudi dež. Delno oblačno bo na jugu in v Primorju. Toplota se ne bo znatno spremenila.

Dunajska vremenska napoved: Oblačnost se bo zmanjšala.

Upajmo, da bo pri tem ostalo...

Po nedavno sklenjenem premirju nove vojne priprave na sovjetsko-mandžurski meji

Tokio, 16. avgusta. b. Japonski odgovorni krogi in tisk trdijo, da so bile sovjetske čete prisiljene preiti pri Čangkufengu v obrambo. Po najnovejših poročilih gradijo Sovjeti utrdbе, ker pričakujejo v primeru nesporazuma novih japonskih napadov. Japonski tisk dalje trdi, da skoraj vsak dan nekaj ruskih vojakov pobeogne na Japonsko, kar je v poveljstvu vzhodne armade povzročilo pravo paniko, ker ne morejo računati z zvestobo vojske. Zlasti nižji častniki, proti katerim so se v zadnjem času izvršile številne preiskave, so nerazpoloženi in nezanesljivi. Sovjetsko poveljstvo se naslanja le na udarne čete, ki so zanesljivi komunisti in imajo nalogo, da držijo tudi redno vojsko in šahu.

Nadalje poročajo, da je maršal Čankajšek sprejel včeraj sovjetskega poslanca ter se z njim razgovarjal o položaju pred Hankevom. Maršal Čankajšek je prošil za nujno sovjetsko pomoč.

Tokio, 16. avgusta. AA. (Havas) Odposlanstvo japonskih parlamentarcev, ki sestoji iz 20 članov parlamenta in zgornjega doma, bo odpotovalo 27. avgusta v Mandžukuo, kjer bo pregledalo vzhodno mejo med Mandžukoom in Sovjetsko Rusijo, posebno na onem odseku, kjer leži hrib Čangkufeng.

Sovjetski ultimatum maršalu Čankajšku

Tokio, 16. avg. TG. »Ni-Cini-Cie« objavila brzojav iz Honkonga, da je sovjetski veleposlanik Orelski dne 14. avgusta izročil maršalu Čankajšku v Hankau ultimatum, v katerem v smislu kitajsko-sovjetske nenapadne pogodbe zahteva, da se v najkrajšem času sprejmejo sledeče zahteve sovjetske vlade:

1. Čankajšek mora takoj mobilizirati vse komunistične čete, ki so na kitajskem ozemlju in jih pozvati na fronto pri Hankau.

2. Maršal Čankajšek mora takoj imenovati sovjetskega generala kot vrhovnega svetovaleca za vse vojaške operacije pri vrhovnem generalnem štabu kitajske armade.

3. Čankajšek se mora obvezati, da pod nobenim pogojem ne bo opustil obrambe Hankaua.

4. Poveljniki komunističnih armad, kakor tudi poveljniki kitajskih armad na jugu se morajo imenovati za člane vrhovnega voj. sveta v Hankau.

5. Maršal Čankajšek naj takoj izda proglas, da vojska diktatura na Kitajskem preneha. Sovjetski ultimatum pristavlja, da bo sovjetska vlada Kitajsko z vsemi silami podpirala, ako izpolni gornje pogoje. Če bi jih pa ne izpolnila, sovjetska vlada ne bo dala nobene pomoči, ki jo zahteva Kuomintang. Čankajšek je odgovoril v Moskvi.

Msgr. Hlinka nevarno bolan

Praga, 16. avg. AA. Stefani: Zdravstveno stanje predsednika slovaške ljudske stranke Hlinka je še vedno težko in bati se je, da bi to noč mogla nastopiti katastrofa.

Praga, 16. avg. AA. Havas: Iz Ružomberka poročajo: Zdravstveno stanje msgr. Hlinka se je poslabšalo. Hlinka boleha na črevesni jetiki. Bolnik nič več ne reagira na injekcije kafe. V kraj prihajajo kmetje iz raznih krajev in na ulicah molijo za zdravje Hlinka. Po poročilih iz poučnih krogov bo Hlinka zapustil svoj politični testament. Upravni odbor Hlinkove stranke je sklenil hraniti ta testament do skrajnosti, ker bo ta testament vsekakor imel vpliv na notranjo politiko. Kakor je znano, sta v stranki dve struji. Umerjeno strujo vodi msgr. Jozef Tiso, ki je star 50 let, bolj radikalno pa vodi Karel Sidor, ki je star 38 let. Poleg tega je Karel Sidor politični ravnanje stranke in glavni urednik lista »Slovak«.

Belgrad, 16. avgusta. AA. Minister za gozdove in rudnike Bogoljub Kujundžić je 14. t. m. vrnil iz zamejstva. Na postaji so ministra sprejeli vsi načelniki in šefi odsekov v ministrstvu, osebe je kabineta in številni prijatelji.

Dr. Maček odpotoval iz Belgrada

Belgrad, 16. avg. m. Vodja SDK dr. Maček, ki se je od nedelje mudil v Belgradu na obisku pri voditeljih srbske opozicije, je z vsem svojim spremstvom in svojo telesno stražo zopet odpotoval v Zagreb. Na železniški postaji se je zbralo do 150 opozicionalcev, ki so dr. Mačka, Davidoviča, Aco Stanojeviča in Jovana Jovanoviča pozdravili ob prihodu na kolodvor.

Dr. Maček je bil sredi večerja, ki jo je priredil Davidović v Veljkovičevi hiši. Na večerjo so bili poleg šefov povabljeni tudi člani takozvanega delovnega odbora.

Kakor smo že poročali, so imeli vse priprave za sprejem dr. Mačka v rokah bivši demokrati. Ti so vse priprave tudi vodili tako, da so že na zunaj pokazali, da imajo bivše zemljoradnike in nezadovoljno skupino bivše radikalne stranke samo za privezek in da jim ne pripisujejo posebne politične važnosti. Tako so bivši demokrati za svoje somišljenike dali natisniti posebne značke z Davidovičevim sliko ter so jih brez vednosti in seveda tudi brez pristanka bivših zemljoradnikov in skupinice nezadovoljnih radikalov delili med svoje ljudi. Šefi srbske opozicije so se tudi dogovorili o številu funkcionarjev, ki jih bo vsaka politična skupina poslala k sprejemu dr. Mačka na železniško postajo. Bivši zemljoradniki so poslali tja dogovorjeno število svojih ljudi, enako tudi skupinice nezadovoljnih radikalov. Bivši demokrati se pa dogovora niso držali in so postavili na peron dvakrat več ljudi, kakor sta jih imeli ostali dve politični skupini. Demokrati so to napravili čisto preračunano, da bi množica pred dr. Mačkom klicala najbolj Davidoviču, da bi se dr. Maček na ta način prepiral, da je med srbskimi opozicionalci najmočnejša Davidovičeva skupina. Davidovičevci so to povsod delali, tako na peronu kakor pred postajo. Bivši demokrati so nadalje izdajali vsa poročila in komunikacije ter so na vsakem navedli, da ga je izdala »pisarna« demokratske stranke.

Davidovičevci so dosegli tudi to, da je dr. Maček v Belgradu stanoval pri Davidovičevem odličnem pristašu inž. Veljkoviču in ne pri zemljoradniku Joci Jovanoviču ali pri bivšem radikalnu Miši Trifunoviču, ki imata v Belgradu lepše hiše, kakor je Veljkovičeva. Davidovičevci so tudi na večerjajno konferenco na stanovanju Jovanoviča pripeljali več svojih ljudi, kakor je bilo

Hankev, 16. avgusta. AA (DNB) Okrog 30 japonskih letal je danes opoldne bombardiralo Hanjang in Vučang. V mestih so nastali požari, ki jih večji del še niso mogli omejiti. Število ranjenih in mrtvih je zelo veliko. Banke v Vučangu bodo popoldne zaprte, prav tako tudi večji del trgovin. Prekinitev bojev na Jangceu so Japonci porabili za utrjevanje svojih postojank. V Kiukiangu je priplulo več japonskih prevoznih ladij. Sovjetski letalci so opazili, da pluje po reki nazgor 71 japonskih ladij. Japonske čete sedaj napredujejo zahodno od Jangcea, ofenzivo na severni obali te reke pa so morali zaradi velikih poplav prekiniti.

Kolera v Kiukiangu

Šanghaj, 16. avg. TG. V Kiukiangu je izbruhnila kolera. Japonsko vrhovno poveljstvo izjavlja, da bo kolera verjetno pobrala vseh 10.000 Kitajcev, ki so po odhodu Japoncev ostali v Kiukiangu. Japonsko poveljstvo javlja nadalje, da so Kitajci zbrali 120.000 policistov, ki so jih spravili na južni breg reke Jangtse. Tamkaj se je razvila silno krvava bitka. Usoda Kiukianga še ni dokončno odločena.

Blücher in Litvinov sta se Stalinu zamerila

Pariz, 16. avg. AA. Stefani: V pariških krogih, ki so naklonjeni Sovjetom, se potrjuje vest, da je padel v nemilost pri Stalinu komisar za zunanje zadeve Litvinov zaradi incidentov pri Čangkufengu in zaradi diplomatskega poraza, ki ga je pri tem sovjetska Rusija doživela. V Parizu tudi mislijo, da bo general Fedko, pomočnik Voršilova, zamenjal maršala Blücherja.

Duhovščina v zagrebški nadškofiji in volitve

Uradno glasilo zagrebške nadškofije »Katoliški list« priobčuje sledečo okrožno nadškofa in hrvatskega metropolita dr. Stepinca:

»Ker se v zadnjem času vedno več govori o skupščinskih volitvah in s tem v zvezi o raznih kombinacijah, dajem duhovščini zagrebške nadškofije v vednost:

Noben duhovnik zagrebške nadškofije, naj bo aktiven ali upokojen ali v kakršnikoli službi, na teh volitvah ne bo mogel kandidirati, brez ozira na to, kakšne stranke ali skupine nameravajo pri teh volitvah nastopiti. Zato naj se noben duhovnik, ako bi do takih volitev prišlo, ne obračunava s dovoljenjem, da bi kandidiral, ker nobeden takega dovoljenja ne bo dobil.«

Drobiž ob obisku dr. Mačka

Po prvih suhoparnih poročilih o obisku dr. Mačka v Belgradu, ki so govorila o uri prihoda, sprejemih, konferencah in udeležencih, prihajajo poročila o nekaterih podrobnostih glede organizacije, obnašanja posameznih veljavok itd. Tako zlasti belgrajsko časopisje poroča, da je bilo samo za vzdrževanje reda na peronu belgrajskega kolodvora pripravljenih 150 rediteljev, ki jih je postavila »zdržena opozicija«. Za red pred kolodvorom in po ulicah pa je samo bivša demokratska stranka postavila 700 rediteljev iz mesta, 400 pa jih je dobila iz okoliskih vasi. Prav toliko rediteljev je postavila skupina Ace Stanojeviča in nekdanja zemljoradniška stranka, le da je morala ta iskati svoje reditelje bolj v notranjosti, ker v Belgradu samem

dogovorjeno, ter so v poročilu o tem sestanku imenoma navedli kot udeležence samo svoje ljudi, ostale pa le sumarno.

Zaradi tega postopanja bivših demokratov so bivši zemljoradniki in nezadovoljna skupina bivših radikalov naravnost ogorčeni ter so danes izjavljali, da bodo morali po Mačkovem odhodu vsa ta vprašanja rešiti. Posebno se hujeje radikalna skupinica, v kateri so itak skoraj samo šefi in kandidati za različne položaje. Tej skupinici se je prisloni tudi dr. Dinko Puc, jetičevski petomaški ban, ter je na konferenci zastopal samega sebe in osebje, ki je zaposleno pri uredništvu »Slovenske besede«. Dr. Kukovec, ki pripada zagrebški in ne belgrajski opoziciji, se je pa v času konference opozicionalcev sprehajal po belgrajskih ulicah.

O športu in športnikih v Jugoslaviji

Belgrad, 16. avgusta. Da bi bila naša športna javnost obveščena o naporih in delu za napredek našega športa, je dal načelnik strokovnega odseka v ministrstvu za telesno vzgojo gospod Drago Ulađa sledeča zanimiva obvestila:

Zasebni športni iniciativi je treba izreči priznanje, kajti vse, kar je bilo doslej storjenega v jugoslovanskem športu, je v največji meri poudaril marljivih in poštvalnih športnih delavcev v državi. V zadnjem času je morala javnost opaziti vse večjo delavnost ministrstva za telesno vzgojo ljudstva, ki ima za cilj nadzorstvo in podpiranje športa ali skratka: koordiniranje državne in zasebne športne iniciative. Ministrstvo za telesno vzgojo je pred dvema letoma dobilo prve strokovnjake, ki so dovršili visoke šole za fizično vzgojo v Berlinu, v Varšavi, v Pragi. Seveda se nesporazumljenjem med državno in zasebno športno iniciativo v času dozorevanja in razvoja športnega gibanja ne da izogniti. Nekateri klubi bi želeli od države podporo, ne da bi država imela vpogled v njihovo delo, ministrstvo pa ima to nalogo, da se šport, planinstvo, skavtizem in gimnastika podreje telesno vzgojnemu namenom države. Denarna sredstva, ki jih država daje športu, se ne smejo porabiti samo za izpolnitev elite tekmovalcev, temveč za izpolnitev splošnega narodnega športa. Rekorderji se bodo pojavili kot posebni talenti iz gostih vrst fizično vzgojene mladine ter jih ni treba zato iskati samo med člani klubov ali pa jih gojiti kot zimsko cvetje, skratka: ne plačati šport, niti profesionalstvo, niti demonstriranje privilegiranih, temveč šport ljudstva, ki nudi mladini zdravo zabavo in telesno okrepitev. Najvažnejša naloga bo vsekakor izvedba zakona o obvezni telesni vzgoji mladine. Ta zakon je bil uveljavljen morda prežgodaj, to je prej, preden so bili ustvarjeni pogoji za izvedbo obvezne telesne vzgoje. Občine še nimajo telovadišč, nimajo inštruktorjev, nimajo tudi denarnih sredstev. Toda prvo je dobra volja in razumevanje in v tej smeri je potrebna močnejša propaganda nadrejenih po občinah. Za sedaj je najvažnejše, da mestne in tudi vaške občine rezervirajo vsaj potrebna zemljišča za telovadišča in izlazišča, kar je sicer predpisano z gradbenim zakonom iz leta 1931.

Kljub vsemu temu pa obvezna telesna vzgoja postopoma napreduje. Do sedaj sodeluje okrog 250.000 mladine, kar pomeni prvi uspeh, ko vemo,

da se je Nemčiji posrečilo po drugem letu obvezne športne vzgoje organizirati 70% mestne in samo 30% vaške mladine. V smislu razpisa z dne 14. julija 1938 se ministrstvo za telesno vzgojo strogo bavi z reprezentiranjem našega športa v zamejstvu. Športne zveze in klubi so prejeli obvestilo, da je treba posamezne turneje v zamejstvo ocenjevati s stališča ugleda jugoslovanskega športa in naroda. V tej smeri so športniki pokazali polno razumevanje. Tako je n. pr. jugoslovanska plavalna zveza poslala v London na evropsko plavalno prvenstvo samo dva tekmovalca, ki sta pa naš šport dobro predstavljala. Napake so se delale v zadnjih letih, ko so odhajala v zamejstvo nepripravljena moštva. Te napake se ne bodo več ponavljale. Zaradi tega se lahko pričakuje, da bodo leta 1940, poslani na olimpiado v Helsinkih samo tisti, ki bodo dosegli višini olimpijskih tekem. Prepovedi neposrednih turnej v zamejstvu imajo poleg tega še ta dober učinek, da se prihrani denar in nato porabi za tečaje za športne učitelje in za podpore manjših športnih klubov. Z ukinitvijo taks na športne prireditve je vlada omogočila denarno ozdravljenje naših klubov. Podpore s strani države se bodo podeljevale samo izjemoma za posebne naloge ali za posebne zasluge. Ker bo novi proračun veljal za predolimpijsko leto, se bo zato posvetila posebna pozornost turnej olimpijskih kandidatov, katerim je treba omogočiti teže tekme, da bi si pridobili potrebno olimpijsko rutino. Za napredek zimekega športa in za napredek zimekega turizma se obeta, da bo leta 1941. v Jugoslaviji svetovno prvenstvo v zimskih športih. Vprašanje naše kandidature za organizacijo te prireditve, bo preučila komisija, ki se bo zbrala takoj po Balkanskih igrah. Ker bi zimsko prvenstvo, prirejeno v Jugoslaviji, pomenilo veliko propagando za naše zimsko-sportne kraje in ker bi to zelo uspešno izpolnjevalo jugoslovanski zimski šport, zato bo ministrstvo toplo podprlo akcijo jugoslovanske zimsko-sportne zveze. Napredku zimekega športa in zimeke turizme ne more nobena akcija toliko koristiti, kolikor utegne dobra organizacija svetovnega prvenstva Fise v naši državi.

Sprejem pri dr. Stojadinoviču

Bled, 16. avgusta. AA. Danes je ministrski predsednik dr. Stojadinović sprejel nemškega poslanika na našem dvoru Viktorja von Heerena, francoskega poslanika na našem dvoru Brugera, ki mu je ob tej priliki predstavil novega francoskega vojaškega odposlanca v Belgradu polkovnika Mersona, ter angleškega odpravnika poslov Sohna.

Izvoz našega lesa

Belgrad, 16. avgusta. m. V Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine je bila danes seja ožjega strokovnega odbora za lesne izdelke. Seje so se udeležili zastopniki Zveze lesnih industrijskih podjetij iz vseh banovin, zastopniki ministrstva za gozdove in rudnike ter trgovskega ministrstva. Na seji je bilo najprej prečitano poročilo o novih trgovinskih pogodbah, ki jih je naša država sklenila z Grčijo in Švico, predvsem glede izvoza našega lesa v ti dve državi. Nato so udeleženci konference razpravljali o pripravih za sejo nemško-jugoslovanske lesnega odbora, ki bo 22. avgusta v Crikvenici. Iz poročila, ki ga je podal inž. Dubravčić, je razvidno, da Nemčija predlaga znižanje cen za naš les in rešitev nekaterih drugih tehničnih vprašanj, tako na primer razdelitve kontingentov za les. Posamezni govorniki so tudi poudarjali, da se Nemčija posebej v zadnjem času močno zanima za jugoslovanski les. Lani je Jugoslavija izvozila v Nemčijo lesa v vrednosti 160 milijonov din. V prometu z Madžarsko se je pa za našo državo pojavil pasivni klirinški saldo 40 milijonov din ter je zaradi tega izvoz lesa iz naše države v Madžarsko skoraj prenehal. Toda v zadnjem času se je začela tudi Madžarska zelo zanimati za naš les, predvsem zaradi tega, ker je docela prenehal izvoz lesa iz blivše Avstrije na Madžarsko. Na konferenci so zastopniki lesne industrije razpravljali tudi o vprašanju izvoza orehovnega lesa ter so sklenili naprositi merodajne kroge, da bi se orehov les mogel izvažati tudi po kliringu. Nazadnje je konferenca razpravljala še o raznih tarifnih vprašanjih.

Osebnosti

Z odlokom ministra za prosveto so bili premeščeni naslednji meščansko-šolski učitelji in učiteljice: Ernest Česnik iz Ljutomera na Rakek, Edgar Vončina iz St. Vida na Rakek, Iva Costa-Pucelj iz Brežic v Šoštanj, Franc Segula iz Maribora v Baško, Miroslav Presl iz Ljutomera v Črnomlju, Olga Premužič iz Bogojine v Sarajevu, Matija Dolenc, upravitelj, iz Kutine na Jordanovac v Zagrebu, Viktor Rom iz Ljubljane v Celje, Sonja Zvan iz Jesenice v Dol. Lendavo, Rudolf Pečjak iz St. Vida na II. meščansko v Ljubljano, Ana Pečjak iz St. Vida v Ljubljano, Antonija Štampar iz II. meščanske na I. meščansko v Ljubljani, Vida Pogačnik iz Novega mesta na I. meščansko v Ljubljani, Maksimir Rožman iz St. Vida na III. meščansko v Ljubljani, Jelka Čokan iz Belgrade na II. meščansko v Ljubljano, Alojzij Jelko iz Slov. Gradca v Ormož, Gotard Rot, upravitelj, iz Tržica v St. Vid, Rot Ana iz Tržica v St. Vid, Filip Bečko iz Dol. Lendave v Zalec, Gaspari Anton, upravitelj, z Rakeka v Domžale, Gaspari Terezija z Rakeka v Domžale, Grobelnik Franc iz Šoštanja v St. Vid, Anton Costa z Jesenice v Tržič, Helena Vukan iz Zaleca na I. meščansko v Ljubljani, Franc Druškovič iz Kastva v Litijo, Blagorodna Diklić iz Strumice na III. meščansko v Ljubljani, Angela Pucelj iz Zaleca v Domžale in Hermina Ilrovat iz Zagorja ob Savi v Litijo.

Po španskih bojiščih

Salamanca, 16. avg. AA. Stefani: Glavni štab nacionalističnega vrhovnega poveljstva poroča: Na bojišču pri Ebru so naše čete nadaljevale s svojimi operacijami in prizadevale sovražniku težke izgube. Včeraj smo na tem bojišču vjeli 600 sovražnih vojakov, danes pa še 500. Vsi siloviti napadi sovražnika na bojišču pri Segre so bili odbiti in je sovražnik tudi tu pretrpel velike izgube.

Negrinova vlada odstopila

Barcelona, 16. avg. TG. Danes popoldne je zaradi velikih notranjih preprirov, ki so jih povzročili porazi rdeče armade, odstopila Negrinova vlada. V vladnih krogih pravijo, da bo nova vlada sestavil zopet Negrin in da bo prisegla še to noč.

Zalostnega srca naznanjamo, da nas je previdena s svetotajstvi sv. vere zapustila v starosti 68 let naša nadvse ljuba mama, stara mama, sestra, svakinja in tašča, gospa

Valentina Kočevnar roj. Eržen

vdova vinskega trgovca, posestnika in gostilničarja na Vrhniki

Nepozabno pokojnico spremimo na njeni zadnji poti v četrtek, dne 18. avgusta 1938, ob 3 popoldne iz hiše žalosti, Švabičeva cesta št. 20, na farno pokopališče.

Vrhnika, 16. avgusta 1938

Zalujoči ostali:

Joško, sin; Minka por. Zore; Nada por. Hočevnar; Anica, učiteljica — hčere Rudolf Zore, trgovca; mr. ph. Slavko Hočevnar, zeta; Jakec, Mojca, Janez, Andrejček, vnuki, in ostalo sorodstvo

Zmaga JRZ v Sv. Križu pri Kostanjevici

Zadnjo nedeljo so bile občinske volitve v občini Sv. Križ pri Kostanjevici, pri katerih je JRZ z nosilcem Kerinom Francem dobila 23 odbornikov, skupna opozicija pa enega odbornika. Ni še od tega 14 dni, ko so gospodje združene opozicije na vse grlo vpili po vsej krški dolini, da bodo pri občinskih volitvah z lahkoto zmagali. Gospodje od opozicije so pred nekaj tedni ponudili našim kompromis in sicer tako, da bi imeli oni najmanj polovico odbornikov in župana. Da tega nihče ni mogel vzeti resno, je jasno ko beli dan. Pred tednom dni so v svoji korajži odnehali za toliko, da so dejali: Šlo bo za kakih 5 do 10 glasov in sicer v dobro opoziciji. Dva dni pred volitvami so z jezikom sicer še zmagovali, toda njihovo srce je bilo že za pasom. V nedeljo zvečer so pa videli, kako sijajno so zmagali in upamo, da jim je apetit po gospodarjenju v občini popolnoma pošel. Ko človek vse tole premišlja, si ne zna drugače razlagati, kot da so se gospodje-opozicionalci najbrže spomnili na občinske volitve v občini Sv. Križ pred 77 leti. Takrat je bil namreč razpuščen zbor občinskih mož in so bile razglašene nove volitve. Ker pa ni prišlo dovolj volilcev, so drugo nedeljo zopet razglasili volitve in povabil volilce, naj pridejo naslednji dan na volišče ter si zbero župana ter občinske svetovalec.

V naslednjem podajamo točen prepis oznanil v cerkvi, ki ju je takratni župnik prebral možem-volilcem s prižnice.

Dne 3. 8. 1861: Volitev odbornikov in namestnikov za župnijo Sv. Križ bo v sredo popoldan: izvoljeni odborniki in namestniki bodo pa župana in svetovalec izvolili. Volitev se bo ob 9. uri začela. Priti dolžni k volitvi so vsi gospodarji križevske županije, kateri fronte plačujejo, če niso davkov za lani na dolgu. Vsak volilec bo 9 odbornikov in 5 namestnikov izvolil, tedaj skupaj 14

mož; ker bo 14 mož v prvem in 14 mož v drugem oddelku izvoljenih. Nove volitve župana, svetovavcev in odbornikov je zato v novih potrebna, ker poprejšnjih so nekateri pomerili, nekateri ne zaslužijo več zaupanja soseske in tudi zato, ker bo sčasoma več opravil soseski izročenih. Volitev bo znanprej na vsake tri leta ponovljena. Farman! nikar se ti volitvi ne umikajte, in nikar ne mislite, da boste skoz vstavljanje osnovani tek celiga cesarstva spremenili. Kakor je za nas, tako je za vse carsko kraljestvo. Kakor malo zamorete Savo al Kerko obrniti, de bi gori nazaj tekla, zato ker ne bi hotli po nji doli plavati, tako malo zamorete povsot vpeljane volitve s svojim vstavljanjem vstaviti. Ker mora trikrat toliko volilcev priti, kakor ima izvoljenih biti, tedaj nar manj 84, de volitev velja, torej je narbolj pametno, da pridete.

10. 3. 1861 oznanjeno: volitev odbornikov in namestnikov, župana in svetovavcev — se Vam spet v drugi na jutri napove, zato, ker je bilo zadnji volilcev premalo. V vsaki soseski želite kacicga svojiga moža imeti; pridite tedaj jutri ob 9. uri dol tudi iz daljnih vasi, ga bote lahko sami izvolili. Gosposka vam znanprej nič več ne bo županov in soseskinih mož postavljala, sami jih morate voliti. Poslušajte, kaj Lavantinski škof, ki v Marburgi prebiva, v letošnjim pastirski listu od te volitve svojim škofljanom pišejo (leže Danica No. 5 pg 34 erste Spalte): Tudi bodo štiri može izvoljeni, kateri pojdejo v mesto in bodo z možmi iz Kerškiga in Novomeškiga kantona enega izmed sebe izvolili, kateri bo na deželni zbor v Ljubljano 6 dan maliga travna poslan.

Priznanje občanom Sv. Križ, ki v nedeljo niso pozabili, kdo jim je leta 1933 pri volitvah kradel glasove ter niso pozabili, da so jim isti ljudje kradli glasove tudi pri ponovnih volitvah na belo nedeljo 1. 1934, ter so bili takrat zastraženi, ko so hodili na volišče, od stopeterih orožnikov.

Sprehod po šentviški razstavi

Ponovno smo že poročali o krasno uspeši šentviški obrtniški razstavi, ki je že peto po vrsti. To razstavo, katere pokrovitelj je ban dr. Marko Natlačen, so obiskali poleg pokrovitelja in drugih visokih osebnosti iz tukajšnje banovine med drugimi tudi kraljevi namestnik dr. Ivo Perović, minister za socialno politiko g. Dragiša Cvetkovič, minister dr. Miha Krek, belgijski nadškof dr. Ujčić in drugi. S temi obiski je dobila šentviška obrtniška razstava in z njo marljivi šentviški obrtniki priznanje tudi z najvišjih mest. Ban dr. Marko Natlačen, ki je letos že tretjič pokrovitelj te razstave, pa je ponovno izjavil, da letošnja razstava še mnogo presega prejšnji dve, ki jima je tudi bil pokrovitelj in ki sta tudi lepo uspeši.

Zanimanje za to razstavo je ves čas zelo veliko. Iz Ljubljane, pa tudi iz drugih krajev prihajajo številni obiskovalci, med katerimi so zelo pogosti tudi tuji letoviščarji, ki so sedaj v Sloveniji. Marsikateri mojster na razstavi je prodal razstavljeno pohištvo po dvakrat, trikrat in še večkrat, pa tudi si je pridobil novih naročnikov in odjemalcev ter navezal stike. Že v tem je dosežen glavni namen te razstave, da ponese glas o izvrstni kakovosti šentviškega pohištva med najširše občinstvo.

Vsa velika šola je nabito polna sijajnih mizararskih izdelkov, dasi so zastopane tudi druge obrti. V pohištveni stroki prevladuje pretežno orehova korenina, to je pohištvo iz vezanega lesa. Orehova korenina je zadnja leta sploh zelo v modi, je pa tudi zelo pripravna in trpežna ter daje najlepši lesk in sijaj pohištva.

Tako so razstavile spalnice in jedilnice iz orehove korenine naslednje tvrdke: Anton Zalokar lepo jedilnico v baročnem slogu, Franc Šenk dve jedilnici, od teh je ena iz orehove korenine, druga iz palisandrovega lesa, Škrbinc & Co. spalnico, deloma kombinirano z brestom, Jože Kocjan orehovo spalnico, enako Alojzij Tonkli, Franc Velkavrh, Franc Kuhar, ki je razstavil dve spalnici in sicer eno iz orehove korenine, drugo iz jesenovskega lesa, Joško Kregar spalnico iz orehove korenine, Jakob Kregar dve spalnici in sicer eno iz orehove korenine, drugo jesenovo, Andrej Kregar spalnico iz mahagonijevega lesa, Franc Cepelnik pohištvo iz orehovega lesa, bratje Erjavci (g. Karel, so lastnik tvrdke, je šentviški župan) so razstavili spalnico iz orehove korenine, jedilnico iz enakega lesa in še dve jedilnici. Karel Kregar je razstavil preprosto kuhinjo in spalnico iz orehove korenine. Spalnico iz iste ga lesa je razstavil Josip Kuhar; Slovenska produkcijska mizarstva zadržga je razstavila tri spalnice iz

orehovega lesa ter eno kombinirano jedilnico. Franc Erjavce je prav tako razstavil spalnico iz orehovega lesa, brata Pangos spalnico iz orehove korenine in jedilnico. Franc Kregar & Co. je razstavil preprosto sobo iz palisandra, Viktor Šetina spalnico iz češnje in pitčjega javorja, Anton Mrak spalnico iz orehove korenine, Ivan Slova spalnico iz brestovega lesa in jedilnico iz orehove korenine, Alojzij Uresk dve spalnici iz orehove korenine in dve kuhinji, Franc Kregar obednico in dve spalnici iz orehove korenine in iz češnjevega lesa, Ivan Bernik kuhinjo iz mehkega lesa, Ciril Križnar jedilnico iz mehkega vezanega lesa in spalnico iz orehove korenine, Ivan Štrubelj spalnico iz orehove korenine in spalnico iz češnje, kombinirano z jesenom, Trampuš & Trebušek sta razstavila spalnico in jedilnico iz orehove korenine, kuhinjo pa iz mehkega lesa, Ivan Mrhar je razstavil spalnico iz orehove korenine, Jožef Škof pa je razstavil spalnico iz orehovega masivnega lesa.

Prevejana tatrica Perkova prijeta

Izdajala se je za učiteljico iz Rimskih Toplic

Litija, 16. avgusta. Kakor je »Slovenec« že poročal, je v okolici Litije, posebno po hribih okrog Konja in Ponovič, kradla kot sraka po kmečkih hišah mlada predilka Zofija Perko, rojena v Nemčiji, pristojna pa v Loke pri Zidanem mostu. Več kot mesec dni je spala ponoči v obširnih ponoviških gozdovih, kjer se je tudi pajdašila z mladimi moškimi. Čez dan pa je oprezovala pri kmečkih hišah, kdaj so odšli vsi domači na polje na delo, potem pa je vlomila v hišo, kjer je pokradla prav vse, kar ji je prišlo pod roke. Ker so ji pa v zadnjem času postala tla v litijski okolici prevroča, saj so ji bili za petami litijski in vaški orožniki, jo je pred 14 dnevi odkurila proti Zagorju. Tako se je pojavila pri posestniku Kokoli Francu p. d. Čelešniku v Lodu pod Sveto Goro, kjer se je izdala za učiteljico Slavko Perkovo iz Rimskih Toplic; ker se je na moč dopadla domačemu sinu, saj je Zofka drugače prav prikopne zunanosti, zato so jo pri Kokoletovih prav radi sprejeli, saj tako »nobel frajlec« že dolgo ni bilo pri hiši. Pomagala je pri hišnih delih ter prav pridno šivala, pri tem pa oprezovala ter čakala na priložnost, da Kokoletovim lepega dne izprazni hišo. Domači, posebno sin, so bili z došlo »letoviščarko« prav zadovoljni in tako je šel domači sin z »učiteljico« Zofko v nedeljo 14. avgusta v Kandrše na gasilsko veselico, kjer so se prav dobro imeli. Toda Zofka je imela smoto. Na veselici je bil tudi poveljnik vaške orožniške postaje g. Miha Štrajnar, ki je takoj postal pozoren na u okusno obleko napravljeno tujo »camo«. Po opisu tiralice, ki je bila za Perkovo izdana in pa po časopisnih poročilih se je njena zunanost absolutno ujemala z iskano tatrico Perkovo. Ker pa Štrajnar ni bil v službi, je odredil strogo opazovanje. Pozno v noč je odšla s

svojim fantom domov na Log, zasledovana po vaških orožnikih.

Drugi dan, na Veliki Šmaren, je bil velik cerkveni shod na priljubljeni Sv. Gori, 849 m visokem hribu, kamor je letos prišlo od blizu in daleč nad 1000 romarjev. Po 10. sv. maši, katero je daroval g. kanonik dr. Gregor Žerjav, so se romarji razkropili na obe gostilni, pri mežnarji in k planinski koči. Pri planinski koči se je pri mizi bavala večja družba, pri kateri je bila tudi Perkova v družbi svojega fanta. Budno oko komandirja g. Mihe Štrajnara je takoj opazilo Perkovo. Šel je k njej ter jo poprosil za majhen razgovor med štirimi očmi. Vprašal jo je, kako se piše, nakar je Perkova ogorčeno izjavila, da je učiteljica Slavka Prek iz Rimskih Toplic; povprašana po legitimaciji, pa je rekla, da je legitimacijo pustila na domu pri Kokoletovih na Logu. Rekla je, da se bo pritožila, ker jo orožniki »vzne-mirjajo«.

Slučajno so bili na Sv. Gori štirje, ki so Perkovo prav dobro poznali, ker so hodili z njo v šolo. Med njimi je bil tudi nek uradnik banske uprave. Na podlagi teh dokazov je bila Perkova takoj na Sveti Gori aretirana, nakar sta jo oba orožnika odvedla na orožniško postajo na Vače. Ko so šli s Svete Gore, je Perkova izjavila, da bo že na Vačah povedala, kdo da je. Ko je patrila šla čez reber nad vasjo Vovše, je Perkova poskušala pobegniti oziroma skočiti v prepad, kar sta pa orožnika preprečila. Zaradi tega poskušeneega bega so potem Zofko uklenili ter tako spravili na orožniško postajo na Vače, odkoder so jo danes zjutraj prepeljali v litijske zapore.

Naravno, da je aretacija Perkove zbudila med številnimi obiskovalci Svete Gore veliko senzacijo, posebno še, ker je bila tako elegantno oblečena.

Na milijone gospodinj

Vam bo potrdilo iz lastne skušnje:

najboljša nega za dragoceno perilo je zares dobro

milo, kakor je Schichtovo terpentinsvo milo. To

milo odpravi temeljito in prizanesljivo vso nesnago.

Perilo je bolj trpežno in vedno bleščeče belo.

SCHICHT^{ovo} TERPENTINOVNO MILO

pere
bleščeče
belo

† S. M. Luitgardis Schweiger

ravnateljica zasebnega ženskega učiteljskega v Mariboru.

Maribor, 16. avgusta. Zarana v nedeljo, 14. t. m., ko so se oglašili zvonovi in je zadonel jutrnji Ave Maria širom našega mesta, je zapustila to solzno dolino šoleka sestra M. Luitgardis Schweiger, ravnateljica tuk. zasebnega ženskega učiteljskega. Ugasnilo je življenje, ki je bilo posvečeno Bogu v redovnem poklicu, posvečeno naši mladini v prelepi in vzvišenem poklicu na vzgojnem in učnem polju... Enajst tednov jo je zavratna bolezen priklopala na bolniško posteljo. Bili so to dnevi velikega in težkega trpljenja, ki pa ga je vdano in mirno, brez tožba in z junaško potrpežljivostjo prenašala.

Pokojna s. M. Luitgardis Schweiger se je rodila dne 3. oktobra 1881. l. v. Marenbergu, kjer je obiskovala ljudsko šolo. Ko so se pa njeni starši preselili v Maribor, se je šolala v zavodu šolskih sester, kjer je dovršila učiteljske 1902. l. ter postala članica kongregacije šolskih sester. Kot učiteljica je službovala v Mariboru, v Velikoycu, v Repnjah na Gorenjskem, v Tomaju in slednjič bila nameščena v Trstu.

Po prizadevanju tedanje predstojnice zavoda šolskih sester v Trstu, s. M. Rafaela Kovačič, ki je spoznala odlične sposobnosti pokojne s. M. Luitgardis, je nadaljevala študije na vseučilišču v Innsbrucku, nakar je bila nameščena na tuk. zaseb. učiteljsku, ki mu je bila ravnateljica zadnjih pet let.

Svoje poklicne dolžnosti je vršila veskrozi z veseljem, z ljubeznijo, z vztrajnostjo in odločnostjo. Vso skrb je posvečala šoli, napredku učenek, ki jih je dobro poznala od najmanjših v otroškem vrtcu do največjih na učiteljsku. Njene zmožnosti kot učiteljice, odnosno profesorice in ravnateljice so bile res odlične. Zнала je izborno učiti, znala pridobivati srca mladine ter jih navduševati za vse plemenito in dobro. In mladina jo je cenila ter ji je bila vdana, kar je vedno dokazovala, zlasti pa za časa njene bolezni. Pogosto so prihajale učenke, tudi bivše, in njih starši in so poževalo, kako je glede zdravlja s. ravnateljice. Sicer so vselej žalostni odhajali, a iskrica upanja je tlela vedno v srcih. Toda nedoumljivi so božji sklepi! Dokončana je bila njena zemlja pot in On, ki se mu je odzvala, ko jo je poklical v redovni stan, jo je pozval sedaj v večno domovino, da ji podeli večno plačilo.

Ob njenem preranem grobu žaluje številna samostanska družina, žalujejo njene učenke in njih starši, žalujejo zlasti njene tri sestre, ki jih je zadela dvojna velika izguba. Jedva je minilo teden dni, odkar so spremljale k zadnjemu počitku svojo sestro Josipino, danes pa jokajo ob krsti svoje druge sestre, naše predrage s. M. Luitgardis. Blag ji spomin!

28. avgusta vabijo Slovenske gorice

mladino, fante in dekleta, na tabor v Ljutomeru. Zbrani mladini govori predsednik FO dr. Stanislav Zitko. Vsa mladina, v krojih in v civilu, mora biti takrat zbrana na taboru! Na veselo evidenje!

Prijeti konjski tatovi

Rajhenburg, 15. avgusta. Iz Rajhenburga nam poročajo, da so konjski tatovi v noči na 3. avgusta ukradli posestniku Ribiču Karlu iz Kališevca pri Rajhenburgu par lepih težkih konj, vrednih 10.000 dn. Takoj je padel sum na cigane, ki so se dan prej peljali na vohaz mimo Rajhenburga. Po vseh od spraševanih za konje, zglasili so se tudi pri Ribiču in konji so jim bili prav všeč. Naslednja noč je bila deževna in ker Ribič ni imel hleva zaklenjenega, so lahko cigani nemoteno odpeljali oba konja. Komandir postaje g. Brimskele je šel s svojimi orožniki takoj na delo. Orožniki so šli na razne strani, narednika g. Popovič in Rus ter Ribič so se pa podali v Hrvatsko Zagorje, kjer v tamkašnjih šumah cigani stalno taborijo. Na Hrvatskem sta naša orožnika zaprosila še za dva orožnika in odšli so na varno dobo. Šest dni in šest noči so jih iskali in v zadnji noči se jim je posrečilo prijeti v Bistri vse tri cigane, zloglasne Nikoliče. Enega konja so že prodali, toda lastnik ga je moral orožnikom vrniti. Ribič, ki je bil že ves potrt, je z veseljem odpeljal oba konja proti domu. Nikoliče sta pa močno uklenjena prignala orožnika v Rajhenburg, odkoder so jih v nedeljo odvedli v celjske zapore. To je bila v našem kraju že tretja konjska tatvina. Upamo, da bo sedaj konec, ko s onevarni Nikoliči za zapahi. Orožnikoma g. Popoviču in g. Rusu pa vse priznanje!

Veličasten sprejem ministra g. Dragiša Cvetkoviča v Nišu proteklo nedeljo.

Letovišče Laško

naravno topli vrelci, živahna in bistra Savinja, slikovita okolica: Sv. Mihael, Sv. Krištof, Marija Gradec, Hum, ravnaline »Tabor« in gostoljubni meščani vabijo

na prosvetni labor 21. avgusta

Dve avtomobilski nesreči

Med Slov. Bistrico in Slov. Konjicami je okrog Prihove nekoliko zelo nevarnih klanec, na katerih je prišlo že do več prometnih nesreč, celo s smrtnim izidom, kar pričajo številni spomeniki ob cesti. V nedeljo sta bili dve avtomobilski nesreči. Precej od Teponja se je na prvem klanecu prevrnil težek tovorni avto, polno naložen z velikimi balami podplatov. Šofer in njegov pomočnik sta se srečno izmotala brez hujših prask. Avto sam je tudi ostal sposoben za vožnjo.

Druga nesreča se je zgodila pri kilometrskem kamnu 108. Tu zavije cesta v pravokotnem ovinku v hud klanec. Razen tega je povsem nepravilno zgrajena. Namesto da bi ves ovinek bil primerno nagnjen na notranjo stran, je pa približno v drugi tretjini cesta nagnjena na zunanjo stran. Šofer, ki ne pozna ceste, ne sluti nevarnosti. V prehitri vožnji je naenkrat na navzven nagnjenem delu ceste. Vozilo izgubi ravnotežje in nesreča je tu. To se je pripetilo trem madžarskim zdravnikom in ženi, ki so se peljali iz Budimpešte v Italijo. Avto se je prevrnil in obležal sredi klanca v grmovju. Zdrobila so se prednja sekurnitna in obe levi navadni šipi, pri čemer so vsi štirje potniki dobili poškodbe na glavah in rokah. S sabo so imeli potrebe obveze in so se sami obvezali. Vozilo je bilo zelo poškodovano. Moral ga je mehanik iz Slov. Konjice popraviti za silo, da so mogli vožnjo nadaljevati do Ljubljane, kjer je bilo treba dati voz v temeljito popravilo.

Ti dve nesreči spet kažeta, da je treba prihoveke klanec prestaviti. Našte banska uprava že izdeluje, le da ne vemo, kdaj se pričnejo prepotrebna dela.

Zveza slovenskih obrtnikov

pride ob zaključku 5. obrtne razstave v št. Vidu nad Ljubljano v nedeljo, dne 21. avgusta,

velik obrtni tabor

Ob 9. sveta maša, katero bo daroval gospod dekan Valentin Zabret. — Ob 10. bo občni zbor Zveze slovenskih obrtnikov v cerkveni dvorani v št. Vidu nad Ljubljano. — Ob 11. bo veliko obrtniško zborovanje v veliki dvorani Ljudskega doma v št. Vidu nad Ljubljano.

Obravnava se bodo tekoča pereča vprašanja. Dolžnost vseh zaveznih slovenskih obrtnikov je, da pridejo v nedeljo, 21. avgusta, na svoj tabor v št. Vid nad Ljubljano, da s tem okrepijo udarnost obrtniških vrst za pravice obrtnega stanu.

Popoldne ob 3. velika vrtna veselica z bogatim sporedom na vrtu gospoda Cirmana, kjer bo tudi žrebanje vstopnic za moderno kuhinjsko opremo. — Vstopnine k veselici ni.

Koledar

Sreda, 17. avgusta: Hiacint, spoznavalec; Julijana, devica.

Cetrtek, 18. avgusta: Helena (Jelena), cesarica; Agapit, mučenec. Zadnji krajec ob 21.30. Herschel napoveduje lepo vreme.

Novi grobovi

† Koželj Gorči. Na praznik Velikega Šmarna je umrl v ljubljanski bolnišnici g. Koželj Gorci, sin g. Gregorja Koželja, splošno znanega in spoštovanega posestnika in trgovca iz Mokronoga. Rajni Gorči je bil star šele 28 let, krepak in cvetočega zdravja, tako da nihče ni mogel slutiti, da ga bo hitro nenadna bolezen položila na mrtvaško posteljo. Pred nekaj leti se je poročil z gospodično Anico iz znane mokronoške Zlajpahove družine in si ustanovil srečen dom v Zagradcu, kjer je pokojni vodil trgovino in gostilno. Mnogo obetajoči mladi mož se je sedaj ženoil v grob in zapušča bridko prizadeto mlado ženo, s katero je živel v najsrečnejšem zakonu, in globoko žaluječe starše ter brate in sestre, ki so pred dvema letoma izgubili na tragičen način prav tako v cvetju let preminulega brata Stanka. Vsem hudo prizadetim iskreno sožalje. Pogreb rajnega Koželja Gorčita je danes, v sredo ob pol štirih popoldne na farno pokopališče v Mokronogu. Naj mu sveti večna luč!

† V Ljubljani je mirno v Gospodu zaspala gospa Heide Poje roj. Rauber, sopraga odvetnika. Pogreb bo v četrtek ob 5 popoldne. Naj ji sveti večna luč! Žalujemo naše iskreno sožalje!

Osebnosti

— Poroka. Na praznik Marijinega vnebovzletja se je poročil na Jezerskem kranjski odvetnik g. dr. Anton Megušar z gđ. Majdo Murijevo iz spoštovane Murijeve rodbine na Jezerskem. Novoporočencema želimo mnogo sreče in božjega blagoslova!

— Iz sodno-upravne službe. Napredoval je Oskar Dobovišek, tajnik pri upravnem sodišču v Celju, iz 4.-II. skupine v 4.-I.

duhovne vodje, pa tudi vse druge gg. duhovnike, ki se za stvar zanimajo, vabimo, da v obilnem številu in takoj prijavijo svojo udeležbo Zvezi fantovskih odsekov in obenem sporoče, če reflektirajo na hrano in prenočišče v zavodu. Enak tečaj do 25. in 26. avgusta v Celju in 29. in 30. avgusta v Mariboru.

— Pregled avtobusne proge Gorica—Bled. Gorško avtobusno podjetje S. a. inž. Ribič & Co, ki ima v Julijki Krajini nad 18 avtobusnih prog in ki razpolaga s okoli 72 avtobusi in avtomobili, je dobilo od naše vlade koncesijo za prevoz potnikov iz Italije v Ljubljano in na Bled. Podjetje sme prevažati in sprejemati le potnike v območju Italije, ne pa potnikov na jugoslovanskem ozemlju. V soboto popoldne se je vršil uradni pregled avtobusa in proge od Planine pri Raketu do Bleda. Pregleda so se udeležili zastopniki banske uprave, ki je progo kolavdirala, ravatelj Tujsko-prometne zveze dr. Žilek, zastopnik Združenja avtobusnih podjetij tajnik g. Novak in zastopniki tiska. Komisija je določila kraje in prostore, kjer bo imelo podjetje svoja postajališča in to v Logatcu, na Vrhniki, v Ljubljani, Kranju in naposled na Bledu. Podjetje bo prevažalo izletnike na Bled vsako soboto popoldne in se bo vračalo z avtobusom, ki je najmodernejše urejen, dolg nad 8 m in ima 26 udobnih sedežev, v nedeljo zvečer. Podjetje bo vozilo na progi Gorica—Trst—Postojna—Ljubljana—Bled. Voznja Gorica—Bled bo veljala 50 lir. Treba je omeniti, da je s tem mnogo storjenega za povzdigo našega tujskega prometa in je zlasti v Julijki Krajini veliko zanimanje za Bled. Tudi Zveza za tujski promet se je mnogo trudila, da dvigne promet in da privabi v naše kraje, zlasti na Bled, ki je letos prav močno obiskan od Gorčanov in Tržičanov, čim več tujcev iz sosedne nari Italije. Avtobus bo začel voziti že konec avgusta.

Se učinkovitejši

in popolnejši je sedaj Trilysin, ker mu je dodana posebna substanca, ki varuje tme in lase pred drobnimi, glivicam podobnimi organizmi. Nova biološka izkustva potrjujejo, da povzročajo te klice srbež, prhljaj in izpadanje las. To dejstvo je našlo takoj praktičen primer pri Trilysinu, ker TRILYSIN vedno vzporeja svoj korak z vedo. Trilysin je biološko sredstvo, ki hrani, krepi ter ohranja Vaše lase zdrave, odpravlja, prhljaj ter preprečuje izpadanje las.

— Združenje kinopodjetnikov dravske banovine sklicuje izredno skupščino, ki se bo vršila dne 2. septembra ob 9 popoldne v gaderobni dvorani kina »Union« v Ljubljani. Dnevni red skupščine je v posebni okrožnici dostavljen vsem članom. — Uprava.

— Kinopodjetniki bodo zborovali v Belgradu. Dne 14. sept. bo v Belgradu v prostorih Trgovske zbornice skupščina Osrednje zveze kino podjetnikov Jugoslavije. Po poročilih dnevnega reda se bo razpravljalo o težkem stanju kinematografske

— 8 izbranih pesmi za moški zbor, zl. Vinko Vodopivec. Cena izvodu 14 din. Zvezek obsega 8 moških zborov, ki so bili nekateri objavljeni že v raznih letnikih Pečevce pesmarice. Napevi so naslednji: 1. Na poljani. 2. Jaz bi rad rdečih rož. 3. O večerni uri. 4. Fantovska pesem. 5. Pobratimlja. 6. Oj nikar ne hodi. 7. Ob poti tam za vasjo. 8. Zabe. Vse navedene pesmi so, kakor sploh Vodopivčeve, melodiozne, zato tudi zelo pevne in efektne. Našim pevskim zborom jih toplo priporočamo in želimo, da se jih marljivo učijo in večkrat izvajajo na koncertih in drugih pevskih prireditvah. Dobijo se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. — Od istega skladatelja so izšle tudi štiri vešele pevske koračnice za mešani zbor, uglasbene na besedilo znanega pesnika Cvetka Golarja. Tudi po teh krepkih in izvrstnih napevih koračnicah bodo naši zbori radi segli in jih pri vsakih pevskih prilikah radi in z učinkom izvajali. Dobijo se istokot v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani in veljajo 10 din.

Gospodinja,

ki varčuje denar in varuje perilo, pere le s

PERIONOM

— Pevski tečaj zbora pevovodij bo v Celju. Začetek dne 22. t. m. ob 3 popoldne, konec v sredo 24. t. m. zvečer. V torek bo koncert v Celju, v sredo pa v Dobrni. Opozorjamo člane, da morajo priti točno. Vabimo pa prav iskreno tovariše organiziste in pevovodje iz bivše Stajerske, da se udeležijo tečaja vsaj v torek, ko bo zvečer koncert, da bodo videli, kako delamo v zboru. Kdor se pravčasno prikladi odboru, mu preskrbimo zelo cenoeno prenočišče in hrano — celodnevna dobra zadostna hrana 15 din. Kdor izmed članov se še ni priklasil, naj se prikladi do sobote, 20. t. m. predsedniku Brclju v št. Vi-tu. Poznejše prijave bodo brezuspešne. — Odbor.

— Napad z nožem. Včeraj okoli 11 popoldne se je hotel vseliti 29letni Franc Jenko iz Praprotnice pri Šenčurju v neko hišo na Trati. Prejšnji najemnik pa ga je napadel ter ga z nožem oklal. Jenko je moral v ljubljansko bolnišnico.

— Opzeost staršev — korist otrok. Kolika želja ima vsaka mati za bodočnost svojega otroka! Ali se pa tudi vedno po tem ravna? Nobenemu otroku ne bi bilo treba poznati zobni kamen in njegove slabe posledice, če bi se ga pravočasno naučilo pravilno negovati zobe s Sargovim Kalodontom. To je edina zobna krema v naši državi, ki vsebuje sulfurocinolet, odpravi zobni kamen in prepreči njegovo ponovno tvorbo.

— Zemljevid Gorenjske (v merilu 1:75.000 — v velikosti 94x50 cm), Ljubljana 1917, cena 5 din, založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Ta zemljevid bo s pridom uporabljal vsak turist, kolesar in izletnik, ki si bo hotel ogledati zanimivosti naše lepe Gorenjske. Segla na jugu od Škoje Lake in Hudejužne, na severu od avstrijske meje, na vzhodu od Cerkelj in Grinoveca ter na zahodu od Mangartove skupine in Krna na italijanski meji. Risan je natančno in pregledno ter bo v okras vsaki gorski postojanki v Karavankah, Kamniških planinah in Triglavskem pogorju, dalje pisarni, hotelu in restavracij na Gorenjskem.

Ljubljana

1 Razstava v Jakopičevem paviljonu je podaljšana do 21. t. m. Istega dne bo tudi žrebanje za deset nagrad, slik najbolj priznanih umetnikov. Slike so že v izložbah največjih ljubljanskih trgovin. Razstava sama ni le kulturni dogodek zase, pač pa tudi ogledalo našega kulturnega napredka, in sicer na obeh straneh: pri umetnikih in pri publiki. Umetniki so nedvomno dokazali svoj ogromni napredek, publika pa naj s svojim obiskom dokáže s svoje strani svoj kulturni napredek. Pokaže naj, da zna razumeti težnje naše umetnosti in da zna ceniti duhovne vrednote, ki so bistveni in neminljivi del kulture sploh. Permanente vstopnice po 10 din, ki dajejo pravico do žrebanja, so še zmerom na razpolago.

1 Umetnostno-zgodovinsko društvo priredi v četrtek 18. avgusta izlet v Šent Vid pri Brdu, na Brdo, Praproče, Gradišče in Brezje. Zbirališče na Kongresnem trgu. Odhod ob 2 popoldne. Prihlasi se je v trgovini Podkrajšek na Jurčičevem trgu do četrta ob 11. Avtobus 18 din.

1 Šola Glasbene Matice ljubljanske začne 37. šolsko leto meseca septembra t. l. ter bo vpisovanje v vse razrede in oddelke v dnevih od 1. do vključno 3. sept. dnevno od 9—12 in od 15—17 v pisarni Glasbene Matice v Gosposki ulici. Poučevali se bodo naslednji predmeti: praktični: solopetje, klavir, violina, violončelo, kontrabas, flauta, oboa, klarinet, fagot, rog, trobenta, pozavna in harmonika; teoretični: glasbena teorija, mladinsko petje in harmonija. Podrobni pogoji bodo razvidni na razglasi deskah v veži zavoda.

1 Drž. konservatorij sprejema prijase za šolsko leto 1938-39 v dnevih od 1. do 7. sept. t. l. popoldne od 9—12 v konservatorski pisarni.

1 Tri nesreče kolesarjev. Včeraj v opoldanskih urah so se pripetile v Ljubljani kar tri kolesarske nesreče, pri katerih je moral povsod posredovati reševalni avto. Ob 12 se je peljal s kolesom domov na Galjevo, 15-letni kotlarski vajenec Branko Plečko, uslužen pri mojstru Otorepu Za Gradom. Tik pred Kramarjevo gostilno so mu počile vilice nad prvimi kolesom in Plečko je omahnil s kolesa ter padel na strto ograjdo. Dobil je hude notranje poškodbe. Dečka so prenesli v bližnjo gostilno, od koder ga je reševalni avto prepeljal v bolnišnico. — Skoraj ob istem času se je na Marijinem trgu ponesrečila Stanislava

Dr. Fr. Debevec

zopet redno ordinira

Cigaletova št. 1 (poleg sodišča)

Zobozdravnik specialist

dr. Ivan Oblak

začne ordinirati dne 27. avgusta (in ne 23. t. m.)

Zobozdravnik dr. Puher

Gregorčičeva ulica 32 tel. 20-70

zopet redno ordinira.

Dr. Fr. Toplak

ne ordinira do 6. septembra

Primarij Dr. Jenko

zopet redno ordinira

Edinstveni kriminalni velelilim

Gospodar podzemlja

Kino Matica ob 16., 19.15. in 21.15. uri

Lebanova, trgovska pomočnica pri trvdki Krisper in doma v Drenikovi ulici 23. Neki kolesar, ki je prihitel z Miklošičeve ceste, jo je podrl s kolesa. Dobila je hude poškodbe na glavi. — Pred rdečo hišo na Poljanski cesti se je okoli pol 2 popoldne ponesrečila 18-letna trgovska vajenka Sabina Raguz, doma z Livade 9 in uslužbena pri trvdki Matek-Mikeš. Hotela se je izogniti nekemu kolesarju, pri tem pa je sama zašla pod tramvaj, ki jo je butnil. Ima poškodbe na glavi, obrazu, na rokah in nogah.

1 Posestne spremembe. Zadnji čas so prav žilvane kupčije z zemljišči in stavbnimi parcelami. Stavbišča okoli Šiške, št. Vida in Dravelj so v cenah zelo poskočila. Kvadratni meter je po 50 do 100 din. Posestnik v Zgornji Šiški Janez Perko je prodal poštnemu uslužbencu Ivanu Dovjaku v Zg. Šiški parcelo št. 367/1 k. o. Zgornja Šiška (novo zgrajena hiša z vrtom) za 28.539 din. — Posestnik v Mali vasi pri Ježici Stanko Hvastja je prodal delavcu Tehovniku Martinu in njegovi ženi Genoveji hišo št. 62 v Mali vasi z vrtom za 40.000 din. Posestnica v Šmartnem ob Savi Franciška Velepičeva je prodala zasebnici Katarini Korotajevi, Jančič št. 2, posestvo vl. št. 291 k. o. Šmartno ob Savi, obstoječe iz hiše, vrta in njive za 25.000 din. — Posestnica Ivana Marčunova iz Hraštja pri Mostah je prodala Franciški Velepičevi svoje posestvo vl. št. 345 k. o. Šmartno ob Savi, obstoječe iz hiše in vrta, za 35.000 din. — Elektromonter Zagar Emanuel ml., stanujoč na Vodovodni cesti št. 28. je kupil od posestnika in upokojenega žel. nadzornika Antona Fabianija parc. št. 183/6 k. o. Spodnja Šiška v izmeri 668 kv. metrov za 36.740 dinarjev.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Sušnik, Mariljin trg 5; mr. Kural, Gosposvetska c. 4, in mr. Bohinec ded., Rimska c. 31.

Maribor

m Pozdrav zastopnic ameriških katoliških žena v Mariboru. V soboto popoldne so se z brzim vlakom vozile skozi Maribor zastopnice Katoliške ženske zveze v Ameriki s predsednico Marjo Prisljan in urednico »Zarje« — glasila ženske zveze — Albino Novakovo. Zastopnikom, ki so jih pričakovali na ulodvoru, so izjavile, da jim je zelo žal, da ne utegnejo ostati v Mariboru. Naročile so jim, naj pozdravijo g. župana in preko našega časopisa vse Mariborčane.

m Slinavka se nevarno bliža Mariboru. Živnorenje mariborske okolice so zelo vznemirjeni zaradi nevarnega približevanja slinavke, ki se širi v smeri od madžarske meje proti Slovenskim goricam.

100.000 din

je 13. t. m. zadela srečka drž. razredne loterije

št. 86.831

ki je bila kupljena v glavni kolekturi državne razredne loterije v bančni poslovalnici

Bezjak — Maribor — Gosposka ulica 25.

m Bele nogavice so izginitile. Kar čudovito se zdi Mariborčanom, da so bele nogavice tako hitro izginitile z ulice. Niti enega para ni bilo zadnje dni več videti, celo takšni, ki jih poprej niti menda ponoči niso sezuli, so se sedaj naenkrat izpreobrili ter so ugotovili, da je tudi siva ali zelena barva nogavic lepa.

m Pregledi motornih vozil preloženi. Predstojništvo mestne policije v Mariboru sporoča, da rednih tedenskih pregledov motornih vozil dne 17. in 24. t. m. zaradi odsotnosti članov komisije za preizkušnjo motornih vozil ne bo.

m Gasilsko slavlje v Studencih. Na Marijin praznik popoldne je bila v Studencih pri Mariboru velika slavnost. Agilni studenski gasilci so pod vodstvom svojega dolgoletnega predsednika župana Kaloha polagali temeljni kamen svojemu novemu domu. Slovesnosti so se udeležili poleg domačinov zastopnik knezoškofa kanonik dr. Zagar, ki je blagoslovil temeljni kamen ter imel krasen nagovor, gvardijan studenških kapucinov p. Joahim, mariborski podžupan Žebot in drugi. Goste je pozdrvil predsednik Kaloh, govorili pa so kanonik dr. Zagar, za studensko občno učitelj Vranc in Alfonz Kessler.

Manufaktura — konfekcija

najboljši nakup I. PREAC, Maribor,

Glavni trg 13

m Zveza naprednih akademskih starešin, ki šteje vsega skupaj 800 članov, je imela v Mariboru v ponedeljek občni zbor, katerega pa se je udeležilo samo — okoli 40 članov, pa še ti so bili sami starini. Niti enega mladega obraza ni bilo med njimi. Glavno poročilo je imel na zboru dr. Kramer.

m 1200 din vreden čoln ukraden. Livarju Stefanu Vavpotiču je nekoč ukradel v noči na torek za Hutterjevo tovarno ribiški čoln s sidrom in ribolovnimi pripravami. Vavpotič ima 1200 din škode.

m Za očetom v smrt. Na Meljakem hribu št. 49 je šel v prostovoljno smrt 36-letni viničar in oče 4 nepreskrbljenih otrok Ivan Gradišnik. Našil so ga obešenega na svislih. Pred nekaj leti si je na isti način končal življenje tudi njegov oče, viničar v Vodolah. Pokojni Gradišnik je večkrat sam izjavil, da si bo na isti način vzel življenje, kakor oče. Vzrok žalostnega dejanja ni znan.

m Po francosko se je poslovil iz bolnišnice. V mariborsko bolnišnico se je zatekel v ponedeljek 28-letni Jožef Beranič, mesarski pomočnik iz Dolgoš. V prepiru ga je nekoč udaril po glavi ter ga močno poškodoval. V bolnišnici so ugotovili, da ga ima Beranič tudi precej pod klobovom. Spravili so ga najprej v kopalnico, da se umije, ko pa je prišel strežnik, da ga odvede v posteljo, ni bilo ranjenca nikjer. Odprto okno v kopalnici je pokazalo, da se je bolnik po francosko poslovil iz bolnišnice...

m Razbojnik Pintarič hote bežati. Ko so znane Kodrova tovariša razbojnika Pintariča ujeli, je izjavil, da ga ne bodo imeli dolgo v ječi. Res je sedaj poskusil pobežniti, toda beg iz jetnišnice se mu je ponesrečil. Odmolil je desko pri mizi ter je skušal z njo upogniti železno omrežje na oknu ter je poškodoval tudi zid. Vendar pa so budni pazniki njegovo početje opazili ter so mu beg preprečili. Iz žalosti zaradi ponesrečenega poba pa si je Pintarič poskusil prerezati žile na roki, vendar mu tudi to ni uspelo. Sedaj so ga dali v verige, da mu take misli preženejo iz glave.

KINO UNION Telefon 22-31 Danielle Darrieux
Oglejte si danes ta spored! v sijajni veseligr

Danes neprekicno zadnjikrat ob 19.15 in 21.15

MUHASTA NEVESTA

stroke, katere obstoj je zaradi previsokih javnih dajatev ogrožen. Predstavniki Osrednje zveze bodo obiskali razna ministrstva, kjer bodo predložili, v zvezi s sklepi skupščine, predmetne resolucije. Dan pred skupščino dne 18. sept., bo predkonferenca kinopodjetnikov v restavraciji pri Kolarcu.

KINO SLOGA Tel. 27-30
Danes poslednjič! JAN KIEPURA
Pod srečno zvezdo
Predstave ob 16., 19.15. in 21.15. uri

— V Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine od 13. t. m. je objavljena »Uredba o klasifikaciji gostinskih obratov in o maksimiranju cen v teh obratih«, dalje »Preseljevanje tajništva jugoslovansko-madžarskega mešanega razsodišča«, »Ratifikacija konvencije, da se prepreči dvojna obdoba z dednimi taksumi med Jugoslavijo in Češkoslovaško«, »Izmena ratifikacijskih listin o izmeni not s Češkoslovaško«, s katero se spreminjajo nekatere postavke zakona o občni carinski tarifi in »Mednarodna konvencija o fiskalnem režimu tujih motornih vozil«.

— Slovenska fotografija 1938. Na obči razstavi fotografije in filma od 1. do 12. septembra na Ljubljanskem velesejmu bodo razstavili slovenski amaterji in drugi krogi v raznih odd. preobilico del, ki bodo pokazala trenutno stanje slovenske fotografije. Poseben izbor teh del umetniškega značaja pa izide v katalogu III. mednar. razstave umetniške fotografije, ki je priključena splošni razstavi. Katalog si je prireditelj, Fotoklub Ljubljana, zamislil tokrat kot dopolnilo k svojem zborniku »Slovenska fotografija«. Obsegal bo 20 večjih reprodukcij najboljših razstavljenih del slovenskih mojstrov fotografije. Opozorjamo na to publikacijo, ki bo imela kmalu vrednost književne redkosti in ki bo neobhodno potrebna vsakomur, ki bo kdaj proučeval razvoj slovenske fotografije. Katalog bo po zmerni ceni na razpolago vsakemu obiskovalcu jesenskega velesejma; naročite si ga pa lahko tudi posebej na naslov: Fotoklub Ljubljana.

— Pri saprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice.

— Redno vpisovanje v trgovsko učilišče — Christofor učni zavod — Ljubljana, Domobranska cesta 15, prične 20. avgusta. Kdor želi podrobne informacije glede sprejema in vseh pogojev, naj piše na ravnateljstvo, da mu pošlje nova šolska določila s slikami, ki jih je zavod izdal ob svoji 35-letnici obstoja.

— Državno priznani Enoletni trgovski tečaj pri trgovskem učnem zavodu v Ljubljani, Kongresni trg 2 (prostor Dopsne trgovske šole), vpisuje dnevno od 9 do 12 in od 4 do 6 ure popoldne. Tečaj je priznana prvovrsten. Izpričevala o zaključnem izpitu tega tečaja služijo absolutnom kot dokaz redno dovršene vajeniške dobe in poldrugega leta pomočniške prakse v trgovinski obrti. Zavod razpolaga z zares odgovarjajočimi, velikimi učilnicami in zbirkami ter ima edinstveno lego v središču mesta. Vodstvo in učno osebje je kvalificirano, pouk vzoren. Vsa pojasnila daje vodstvo zavoda brezplačno.

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radenska, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozo, sečni kislini in si Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

— Najdena je bila pretekli teden na poti od Aljažvega doma proti Škrlatici moska žepna ura. Lastnik naj se oglasi pri g. Suhadolcu Vinku, akademiku, Šušica 7, p. Dobrova pri Ljubljani s točnim opisom ure.

Ne dovolite, da Vam kukavica zneso jajce v Vaše zdravje!

Radenska
originalna, naravna in zdravilna
je samo ena,
ona z rdečimi srci. Zdravje in užitek!

— Cestna dela v dravski banovini. Z ozirom na razne časopisne vesti o predstojeh cestnih delih v dravski banovini je Društvo za ceste na podlagi verodostojnih informacij na merodajnih mestih ugotovilo, da je oddaja del za modernizacijo odseka Jepra—Kranj razpisana za 5. september t. l. v gradbenem ministrstvu v Belgradu ter da je v najkrajšem času pričakovati prav tako razpisa del za odsek Kranj—Naklo in Maribor—Pesnica. Naerti za sodobno ureditev državne ceste Maribor—Slov. Bistrica se na banski upravi predelujejo za težko cestišče, a podrobni načrti za razširitev že dograjene ceste Ljubljana—Jepra z 1 metskimi obrobni traktom bodo v najkrajšem času dogotovljeni ter nato predloženi ministrstvu v odobritev in razpis za oddajo del. — Društvo za ceste pa je merodajna mesta še opozorilo na nujnost ureditve obmejnih cestnih prehodov, predvsem pri Planini in Korenskem sedlu.

Ze prvi dan dopusta lahko sonce polno izrabite, ako uporabljate Tschamba Fii. Drogerija Gregorič, dr. z o. z., Ljubljana, Peršernova 5.

— Prvovrstnih stenografov še vedno primanjkuje. V enem letu se lahko poleg stenografije naučite vsega potrebnega za trgovski in pisarniški poklic na Trgovskem učilišču in stenografskem institutu Rbida, Ljubljana, Trnovska ul. 15. Vpisovanje vsak dan osebno ali pismeno.

— Zveza fantovskih odsekov priredi v Zavodu sv. Stanislava v št. Vidu nad Ljubljano v dneih od 22. do 23. avgusta dvodnevni tečaj za duhovne voditelje fantovskih odsekov. Prvi dan je posvečen splošno delu v organizaciji, drugi dan pa vzgoji naraščaja. Vse

Za silose v Sloveniji

V ponedeljek, dne 15. t. m. je bil v Belgradu ustanovni občni zbor Privilegirane delniške družbe za silose. Občni zbor je vodil upravnik Drž. hipotekarne banke g. Vojin Gjuričič. Na skupščini je govoril tudi pomočnik ministra za kmetijstvo g. Novaković. Iz njegovega govora je posneti, da je bila prvotna namera zgraditi samo žitne silose za 60 milij. din, sedaj pa je razširjena finančna podlaga in je možnost, da se grade tudi druge vrste silosov, posebno za sadije. V imenu Narodne banke je govoril njen glavni ravnatelj g. dr. Milan Protić, ki je posebno poudaril, da pripada važna naloga Narodni banki poleg tega, ko bodo silosi že zgrajeni, ker bo lahko v večjem obsegu kreditirala kmetijstvo.

Nato je bil izvoljen naslednji upravni svet: kmetijsko ministarstvo: pomočnik ministra g. Milan Novaković in načelnik g. Bora Milutinović; Prizad: g. Edo Marković, gl. ravnatelj; ministarstvo trgovine in industrije: g. dr. Oton Frangeš; Priv. agrarna banka: g. Andrija Radović, član uprave in Zarko Gjorđević, ravnatelj; Drž. hipotekarna banka: g. Vojin Gjuričič, upravnik in g. Milan Kostić, član uprave; Poštna hranilnica: g. dr. Milorad Nedeljković, glavni ravnatelj in g. Svetolik Lat'nič, inšpektor. V nadzorstvo pa so bili izvoljeni: g. Milovan Zoričić (za trgovinsko ministarstvo), g. Bude Cvijanović (za kmetijsko ministarstvo) in g. Milan Vojinović za finančno ministarstvo). Nadalje je občni zbor delničarjev izvolil v upravni svet: g. Jekremovića, gl. ravnatelja Priv. agrarne banke, v nadzorstvo pa gg. Mihajla Kovačevića, inšpektorja Narodne banke in g. Vidoja Veselinovića, šefa oddelka Drž. hipotekarne banke.

Ob priliki občnega zbora je predsednik upravnega sveta, ki je bil izvoljen na prvi seji upravnega sveta, g. Vojin Gjuričič dal za liste naslednjo izjavo:

Računa se, da trpi naše kmetijstvo zaradi rastlinskih škodljivcev letno škode okoli 25% vrednosti žetve. Če bi imeli silose, se to ne bi zgodilo. Tako dosegamo vnovčevanje naših kmetijskih proizvodov po najnižji ceni. Potrebne pa so nam nacionalne rezerve v žitu in hrani tako za primeru vojnih zapletov kakor tudi v miru, če nastane pomanjkanje, da nam kot kmetijski državi ni treba uvažati pšenice in koruze.

Nato gre za sadije. Italija nam konkurira s svojim sadjem vzdolj vsega Primorja, pa tudi v erediščih države. Povsed dobivamo krasno italijansko sadijo. To pa zato, ker ima Italija silose za sadije. To nas poučuje, da moramo delati bolj moderno, ker je le tako mogoča konkurenca. To je bilo naše načelo, ki nas je vodilo od osnivanja silosov.

Zgodovina tega vprašanja gre zelo daleč. Že knez Miloš je v Srbiji uvidel potrebo nacionalnih rezerv in hrani in je uvedel obšinske žitnice (koševce). Poskušali smo z gradbo silosov na kredit. Pred tremi leti je vlada dobila pooblastilo v finančnem zakonu, da zaključi posojilo 60 milij. din ali najde skupino, ki bi silose zgradila na kredit. Po treh letih neuspeha, ker se ni javil noben resen reflektant, se je zamisel izpremenila. Prišlo je do sklepa, da vsota 60 milij. din ni v nobenem razmerju s narodnimi potrebami takih objektov in naprav. Tedaj je bilo sklenjeno, da se osnuje družba z začetno glavnico 220 milij. din. in s po-

oblastilom, da more izdati za še enkrat tako velik znesek svoje obveznice. Nadalje je bilo določeno, da se lahko glavnica zviša na 440 milij. din, istočasno pa se tudi obveznična glavnica naj podvoji, tako da bi delniška in obveznična glavnica predstavljali veliko večoto. Podvojeni bi znašali ti kapitali 880 milij. din.

Obratni kapital se more dobiti s kreditom na osnovi varantov. Zato bi tako delniška kot obveznična glavnica služili le za zgradbo naprav.

Nesebično načelo je v tem, da je višina dividende omejena na 6%. Tantijem ni. Zato ne bo potrebe doseči velik dobiček z visoko obrestno mero.

Od glavnice so vplačali: 60 milij. država, po 40 milij. Poštna hranilnica, Drž. hipot. banka in Priv. agrarna banka, 20 milij. Prizad, 5 milij. din Narodna banka, 4,2 milij. din pa Glavna zveza erbskih kmetijskih združenj. Nekaj so vplačale tudi mestne hranilnice. Vsa glavnica je v celoti vplačana.

Silose gradimo tudi v Sloveniji

Iz prednjih poročil vidimo, da je vprašanje silosov stopilo v odločilen stadij. Zbrana je že glavnica tega podjetja, ki bo služila za zgradbo, kakor čujemo, zaenkrat samo žitnih in sadnih skladišč. Glede sadnih skladišč smo tudi že čuli, da pride v poštev tako skladišče tudi na naši severni meji. Kajti naša severna meja ima velik pridelavek sadija, katerega bi bilo marsikdaj bolje vskladiti in počakati na prodajo v boljših časih. Nadalje je mogoče na podlagi skladiščnih izkazil tudi kredit, ki ga lahko dobe lastniki zalog na svoje blago v uradnih skladiščih. Ta vrsta blagovnega kredita je drugod po svetu že izredno znana, le pri nas smo še v povojih. Pomenilo pa bi to kreditiranje veliko korist za našega producenta, ki je prisiljen zaradi slabih gmočnih razmer takoj po žetvi, oz. obiranju prodati svoje blago, kar seveda ne prinaša najboljših cen, ker je takrat prevelika ponudba.

Tudi žitni silosi pridejo za Slovenijo v poštev. Gotovo je, da se bodo žitni silosi gradili v žitornih krajih, toda pomisliti je treba, za kaj služijo taka skladišča in zaloge v njih. Predvsem služijo kmetu — producentu in trgovcu za vkladitve blaga za nadaljnjo prodajo. Na drugi strani pa služijo ta skladišča za preskrbo vse države z žitom, tudi takozvanih pasivnih krajev, med katere moramo šteti tudi Slovenijo. V pasivnih krajih so bile zaloge žita doslej izredno majhne, ravno zaradi tega, ker ni bilo primernih skladiščnih prostorov za velike količine. Le na ta način, z razdelitvijo skladišč po vsej državi, se da voditi emotorna politika cen žita, ki bo vpoštevila v prvi meri interese proizvajalcev in interese potrošnikov žita, moke in kruha.

Kakor je tudi poudaril sam predsednik uprave nove družbe g. Gjuričič, imajo silosi služiti kot rezerva hrane za vsak primer. Zato smatramo, da je primerno, da se skladišča razdelijo po vsej državi, da bodo dotičnim krajem na razpolago primerne količine žita v primeru potrebe.

Končno je potrebno upoštevati tudi še interese izvoza in napraviti primerna skladišča tudi v ta namen, tako da bo državi omogočeno voditi smotreno žitno politiko, ki bo upoštevala najvišje državne interese in pravično pomagala interesom in proizvajalcev in potrošnikov.

razstavljenih zanimivosti precej oteženo. Največ je priznanje je pač žela razstava Prosvetne zveze, potem mariborskih železničarskih organizacij in železniških delavnic, pa Lovskega društva, ki je v svojem oddelku pričaralo čudovito sliko življenja v slovenjorjskih in dravokopjskih lovskih. Med ostalimi razstavami pa vnovič opozarjamo na uspeh mariborskih obrtnikov, ki so pokazali z razstavljenimi predmeti višek znanja in spretnosti, pa tudi lepe organizacije. Posebej se je odlikovala letos mariborska tekstilna industrija, ki je gotovo s svojimi krasnimi aranžmaji dosegla tudi praktičen uspeh. Saj smo videli v njenih izložbah predvsem ženski svet in pa poslovne ljudi, ki so prišli v Maribor iz drugih pokrajin. Izmed ostalih razstav omenjamo mariborske filateliste, ki s svojimi oddelki izvali pravo senzacijo. Nekateri so imeli svoje zbirke na razstavi zavarovane za 50.000 in več dinarjev. Potem so se odlikovali tudi mariborski fotoamaterji, ki so prodali celo vrsto svojih čudovitih lepih posnetkov mariborskih zanimivosti. Mariborski trgovci, ki so se razstave udeležili, beležijo popoln uspeh. Lepo obhvalovanje je žel vrtnar Jemec s svojim palmovim gajem, ki je prijetno oživil dvorišče meščanske šole. Seveda je vzbujala izredno pozornost »Slovenec« razstava ter je nagradno žrebanje, ki ga je »Slovenec« razpisal za svoje prijatelje, privabilo rekordno število kupovalcev našega lista. Posebej še moramo pohvaliti rejce malih živali za njihovo lepo aranžirano razstavo, izredno pa so se poleg tega še postavili mariborski čebelarji. Njihova razstava je

Uspeh Mariborskega tedna

Maribor, 16. avgusta.

Mariborski teden je včeraj zaprl svoja vrata. Svoje letošnje prireditve je zaključil z nepričakovanim uspehom, ki je tem bolj razveseljav, ker mu letos proti običajni vremenske razmere res niso bile naklonjene. Obisk se je proti koncu stopnjeval v nepričakovano višino, največje število pa je dosegel v nedeljo, ko so množice od ranega jutra, jedva da so se odprla vrata na razstavišču, pa do pozne noči kar valovale sem in tja po vseh razstavnih prostorih, na veselišem prostoru, v vseh lokalih, tako da takega navala od obstoja Mariborskega tedna še ne pomnijo.

Zelo razveseljav je bil letni obisk tujcev, ki so prišli v Maribor zlasti iz južnih krajev ter so še tudi sedaj ostali v mestu. Prav nič nismo zaradi tega letos pogrešali niti na tednu niti v mestu obiska severnih sosedov, ki so prejšnja leta trumoma prihajali čez mejo na Mariborski teden. Vsi mariborski hoteli in ostala prenočišča so imela dovolj gostov, da so bila popolnoma zasedena, zaradi deževnih večerov pa je bil tudi obisk kavarn in drugih lokalov zelo zadovoljiv.

Nepričakovan uspeh so dosegle letošnje razstave. Prvenstvo seveda gre reprezentativni jubilejni razstavi »Maribor 1918—1938«, ki je doživela tudi rekorden obisk. Vse dni je bilo na tej razstavi toliko obiskovalcev, da je bil nemoten ogled

Kulturni obzornik

Zbirka mladinskih knjig „Našega dneva“

Priljubljene izdaje večje zbirke mladinskih knjig ob koncu šolskega leta se je za našim rodom oprjel tudi naš dan. Letos je prvič izdal tri mladinske knjige: Kranjčeva Drva, Bevkovo Huda čarovnica Cirimbara ter Seničinega Ogledalca sina in druge pripovedke.

Jože Kranjc je napisal sliko Drva in Pravičilo o pallici. Obe deli sta sicer iz mladinskega življenja in mladini namenjeni, a vendar prav nič ne segata v stare pravljice čase in v devoto deželo, marveč obe sliki sta popolnoma sodobni z močno socialno noto. Prijetno in ljubko pripoveduje pisatelj, prav kakor je za mladino primerno, a kljub temu se mu posreči, da prav natančno označi krivico družabnega reda v današnjih dneh. Obe sliki sta dobrohotno usmerjeni v poplavljanje današnjega trdosrčnega kapitalista. Motivno sta obe sliki v resnici pravilici, saj v Drveh Kosmač z močno in resno besedo omeči kapitalista Tomaža Grdino, v Pravičilu o pallici pa revni Zalar s pretenjem s palico zmehča srec gospoda Lobode, da se ne brani več vzeči družinico s sedmimi otroki na stanovanje. Obe sliki sta povsem realistični, a zanimivo zaviti v pravljico, saj beseda in palica sta v resnici nekaj čudodelnega. Toda te palice v kranjčevi moderni pravljici nima v rokah kraljevič, ki bi odreševal zakleto kraljičino, pa je palica kljub temu čudodelna, ker tako lahko in tako hitro spremeni trdosrčnega kapitalista v usmiljenega človeka. Obe sliki sta tako lepi, svetli in optimistično risani, da sta kot nalašč primerni za sodobno mladinsko čtivo, kakršno je razumljivo današnjim otrokom. Kranjc nam je tako pokazal, da je mogoče zgra-

biti sodobno težko in zamotano vprašanje današnje socialnega nereda in ga v lepi in dobrohotni obliki podati tudi najmlajšim. Ta knjiga je vsekaror najboljša v vsej zbirki.

Pisatelj France Bevk je napisal pravljico Huda čarovnica Cirimbara. Ilustriral jo je Josip Pukl. Dejanje se godi nekje v vasi, z imenom Dremavel, zunaj katere živi v borni koči Bisagar z ženo in dvema otrokoma, Jurutom in Mretko. Ko bi bil Bisagarju skoraj poginil njegov oče, je ta izrekel neupredvidne besede, da rajši da od hiše ženo kot ošla. Te besede je slišala Smrt, in v resnici je žena zbolela na smrt. Rešiti bi jo moglo le jagode, ki jih je šel oče iskat v čudovit vrt čarovnice Cirimbare, kjer so jagode rastle tudi v zimskem času. Ko je oče iskal ta vrt, je srečal zajčka, ki se je ujel v past. Oče ga je rešil in zajček mu je v zahvalo pokazal pot v čudovit vrt. Ker pa ni vsem slušal zajčka, ga je zagledala čarovnica Cirimbara in ga spreminila v mačko, kot je spreminjala v starem veku čarovnica Kirka ljudi v svinje. Ker se oče ni vrnil, je šel Jure iskat njega in jagod. Ker tudi ta ni poslušal majhne miške, je tudi njega ugledala čarovnica. Ko ji je hotel ukrasti cekine, mu je čarovnica za kazen napravila oslovsko ušesa. Šele Mretka je rešila oboja in prinesla materi jagode domov. Med tem časom pa je zadrževal materino smrt pesnik s pripovedovanjem dolge pravlice. Ko mati jagode poje, ozdravi, in vse je srečno.

Tako je Bevk napisal originalno pravljico, vzeto v resnici iz čiste otroške fantazije, kjer se realni in fantastični svet povsem stikata, kjer se vse lahko zgodi, mogoče in nemogoče. Pomembna pa je pravljica zlasti zaradi tega, ker brez vidne tendence uči otroke, naj poslušajo in ljubijo starše.

Knjižico Ogledarjev sin in druge pripovedke je napisal Josip Senica, ilustriral jih je Josip Pukl. To delo vsebuje večje število le pri-povedi, marveč tudi pravlice, n. pr. Ogledarjev sin, Trije botri, Košček, kraj morja, Botra smrt, Pal-

bila neprestano zasedena in malo je bilo obiskovalcev Mariborskega tedna, ki ne bi bili nosili v gumbnici čebelnega panja — znaka obiska na čebelarški razstavi.

Zbiranje statističnih podatkov o industriji. Minister za trgovino in industrijo je predpisal navodila za zbiranje statističnih podatkov o industriji. Po tem navodilu so vsa industrijska podjetja dolžna dati kakor tudi periodično dostavljati statistične podatke, katere bi od njih zahtevali. Podatke mora dati vsaka tvornica posebej (ne za podjetje skupaj). Vse odgovore, izpolnjene formulare itd. je treba pošiljati pravčasno. Kazni so visoke: 2—5 let zapore in denarno od 10.000 do 100.000 din. Statistični podatki se ne bodo porabili za nobene druge svrhe. Nadalje je minister izdal tudi še posebna navodila za zbiranje osnovnih podatkov in izpolnjevanje formulare za tvrdke in tvornice. Predvsem je treba točno izpolniti formulare, nadalje pa mora vsaka tvornica poslati tudi še spremno pismo, pravila, odn. družabne pogodbe, prepise dovolil in pooblastil, situacijski načrt v 2 izvodih in dispozicijski načrt tvornice in končno vseh lokalov z označbo, za kaj služijo.

Popravek v uredbi o »početak«. Čl. 15 odst. 1 se mora glasiti takole: Za pregled denarnih zavodov, ki zahtevajo odlog plačil, bo imenoval minister trgovine in industrije potrebno število revizorjev in sicer polovico izmed onih uradnikov Narodne banke, Drž. hipotekarne banke in Poštne hranilnice, ki se bavijo z revizijo denarnih zavodov, katere mu bodo omenjeni zavodi predložili, drugo polovico pa iz vrst strokovnjakov po predhodnem zaslišanju odnosnih organizacij denarnih zavodov, odn. revizijskih zvez.

Mestna hranilnica v Sisku. Banska uprava savske banovine je dovolila osnovanje mestne hranilnice v Sisku in potrdila predložena pravila. Na osnovi tega dovoljenja je pričakovati v kratkem otvoritve mestne hranilnice v Sisku.

Borza

Dne 16. avgusta 1938.

Denar

V zasebnem kliringu je ostal angleški funt neizpremenjen na 237.20—238.80. Nemški čeki so popustili v Ljubljani na 14.37—14.57, v Zagrebu na 14.86—14.56, v Belgradu na 14.3578—14.5578. Nadalje so beležili v Zagrebu za konec avgusta 14.375—14.575, za sredo septembra 14.4—14.00, za konec septembra 14.35—14.55.

Grški boni so beležili v Zagrebu 29.025 do 29.725, v Belgradu 29 denar.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 2.849.705 din, v Belgradu 2.584.000 din. V efektilh je bilo v Belgradu 1.785.000 din prometa.

Ljubljana — tečaj s primom:

Amsterdam 100 h. gold.	2373.66—2388.26
Berlin 100 mark	1744.02—1757.90
Bruselj 100 belg.	732.45—737.51
Curih 100 frankov	996.45—1003.52
London 1 funt	211.79—213.84
Newyork 100 dolarjev	4322.26—4358.57
Pariz 100 frankov	118.22—119.05
Praga 100 kron	150.19—151.29
Trst 100 lir	228.44—231.53

Curih. Belgrad 10, Pariz 11.905, London 21.2975, New York 436.75, Bruselj 73.50, Milan 22.975, Amsterdam 238.25, Berlin 175.10, Dunaj 33, Stockholm 109.725, Oslo 106.95, Kopenhagen 95.025, Praga 150.75, Varšava 82.20, Budimpešta 86.50, Atene 3.95, Carigrad 3.50, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.38, Buenos-Aires 112.625.

Vrednostni papirji

Ljubljana. Drž. papirji: 7% invest. posojilo 99—102, agrarji 62—63, vojna škoda promptna 483—485, begluške obveznice 92.50—93.50, dalm. agrarji 92.50—93.50, 8% Blerovo posojilo 98—99, 7% Blerovo posojilo 94—95, 7% posojilo Drž. hip. banke 99—100. — Delnice: Narodna banka 7200—7300, Trboveljska 180—190.

Zagreb. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 99—100, agrarji 61.50—63, vojna škoda promptna 484—485.50 (485.50), begluške obveznice 93 denar, dalm. agrarji 91.75 denar, 4% sev. agrarji 61.75—62.37, 8% Blerovo posojilo 98.50 denar, 7% Blerovo posojilo 94—95, 7% posojilo Drž. hip. banke 99 denar, 7% stab. posojilo 98.50 denar. — Delnice: Narodna banka 7250 denar, Priv. agrarna banka 229 denar, Trboveljska 180 denar, Tov. sladkorja Bečkerek 600 blago, Osi. sladk. tov. 115 blago, Osješka livarna 180—222, Dubrovačka 350 denar, Jadranska plovlja 350 denar, Oceania 770 blago.

Belgrad. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 99.25—100, agrarji 62.50—63, vojna škoda promptna 484—484.50 (484.25), za konec septembra (484.20), za konec decembra 484.25—484.50 (484.25), begluške obveznice 93—93.50 (93.25), dalm. agrarji 92.25—92.50 (92.25), 4% sev. agrarji 61.50 denar, 8% Blerovo posojilo 99—99.50 (99.75), 7% Blerovo posojilo 94—94.25 (94), 7% posojilo Drž. hip. banke 99 denar, 7% stab. posojilo 98 denar. — Delnice: Narodna banka 7280—7300 (7300), Priv. agrarna banka 233—235.

ček in drugo. Vse te pripovedke in pravljice so napisane po že precej obrabljanih motivih, ki jih naša mladina skoraj vse pozna že iz Meška, Milčinskega, Lovrenčiča in drugih. Tako n. pr. motiv o ogledaljevem sinu, ki postane kralj, o prodajanju duše zlemu duhu, o treh botrih, o predolgem življenju, ker se človek zameri smrti, da ne pride ponj, o največji laži (Dobro je lagal), kakor je podobno napisal Milčinski pravljico Laž in Prilazišč. Te pravljice in pripovedke, ki so povsem epigonsko delo, tudi jezikovno niso na višku. V mladinski knjižni moramo namreč še posebej paziti na gramatično pravilnost našega jezika in v nji nikakor ne smejo biti napake, kakor so n. pr. tele: o čemur (namesto o čemer), se ni nikoli več podstopil obujati mrtvih (namesto: se ni več drznil obujati mrtve), kakor je izgledal (pravilno: kakršen je bil); bolnik bo ozdravel (prav: bolnik bo ozdravel, toda: zdravnik je ozdravil bolnika), o čemu (prav: o čem), precejšnje pomanjkanje ločil itd. Ta knjižica se ni Senici posrečila niti vsebinsko niti jezikovno in je v zbirki najslabša. Tudi pri izdajanju mladinskih knjig ne smemo biti površni in ne smemo izgubiti izpred oči glavne zahteve vsega leposlovja — tudi mladinskega! — vprašanja kvalitete!

★

Nekaj misli o likovni razstavi v Jakopičevem paviljonu ob priliki XX. medn. kot. esperantskega kongresa. V današnjih dneh, ko se sicer ustimo in bahamo s slovensko kulturo in svojo narodno zavestnostjo, pa moremo vprav ob takih prireditvah, kot je umetnostna razstava, toraj kulturni dogodek, spoznati in na žalost priznati, da se je naš človek odtegnil kulturnim stremljenjem in da je svoje duhovnost odtujil tvornostim duha samega in da je postal suženj snovnosti, pretiranega športa in kina. Slovenska umetnost je bila že od nekdaj mačehovski negovana in na žalost so slovenski umetniki šele po smrti dobili tisto priznanje, kot bi si ga bili zaslužili za življenje. O. Groharji niso

GLAVNA KOLEKTURA DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE

A. REIN IN DRUG Gajevaš ZAGREB Ilca 15

Pri predzadnjem žrebanju V. razreda 36. kola drž. razredne loterije so zadele sledeče številke:

100.000 din	št. 16819, 67317,
80.000 din	št. 96828,
60.000 din	št. 12909, 15621,
50.000 din	št. 35019, 57487, 57341,
35.000 din	št. 46598,
25.000 din	št. 31708,
20.000 din	št. 41565, 60578, 75719,
15.000 din	št. 37248, 67348, 79530,
12.000 din	št. 16504, 49150, 52987, 88360, 92599,
10.000 din	št. 3670, 12536, 17181, 27962, 35903, 35978, 37867, 41217, 51791, 59201, 66745, 77039, 81369, 85474, 87451, 22848, 25718, 27819, 28019, 28944, 29218, 34564, 37051, 40885, 44938, 53256, 54001, 54813, 65913, 73616, 75868, 76221, 78089, 78092, 82534, 82939, 87884, 95207, 95629,
8.000 din	št. 8629, 9291, 10314, 11537, 20480, 26027, 39273, 39621, 40726, 44146, 45120, 46048, 48139, 60028, 64364, 68788, 72781, 77775, 80354,
6.000 din	št. 5300, 8884, 11420, 20985, 32484, 36827, 36846, 41357, 44137, 49595, 54495, 54704, 63480, 64406, 68844, 71936, 76014, 81953, 83617, 92896, 95465, 96233, 97244, 99547,
5.000 din	št. 13116, 14757, 15787, 21130, 26702, 27302, 27929, 38974, 41675, 45437, 49694, 54176, 55728, 63716, 68688, 71598, 90737, 91251, 92786, 93057, 95927, 98417,

Žrebanje dne 16. avgusta:

200.000 din	št. 51614,
80.000 din	št. 42308,
60.000 din	št. 87540,
40.000 din	št. 62802,
35.000 din	št. 25534,
25.000 din	št. 48219, 81529,
20.000 din	št. 2662, 5976, 13887, 30105, 75774,
15.000 din	št. 27814, 79732, 87746,
12.000 din	št. 852, 22101, 24380, 44749, 73700,
10.000 din	št. 22080, 25123, 25378, 26378, 53734, 40351, 43833, 47793, 53700, 59559, 64055, 65709, 79969, 85753, 90397,
8.000 din	št. 1035, 13127, 18315, 25100, 24847, 26549, 33290, 41887, 53653, 61458, 62534, 80176, 82084, 82239,
6.000 din	št. 264, 718, 6013, 8083, 15559, 16502, 24959, 27563, 28540, 33799, 47039, 51813, 58644, 65802, 68818, 74574, 86620, 95985,
5.000 din	št. 4508, 4628, 9113, 15615, 18431, 36766, 39089, 39706, 49048, 52086, 54883, 67389, 72766, 83279, 90650, 92450,
3.000 din	št. 11290, 18126, 20484, 24072, 27807, 31099, 32413, 48313, 53749, 63268, 72201, 73336, 81406, 83357, 98567, 98571,

Poleg tega je bilo izžrebanih še 1800 dobitkov po 1000 din.

Prihodnje žrebanje bo dne 17. avgusta.

Žitni trg

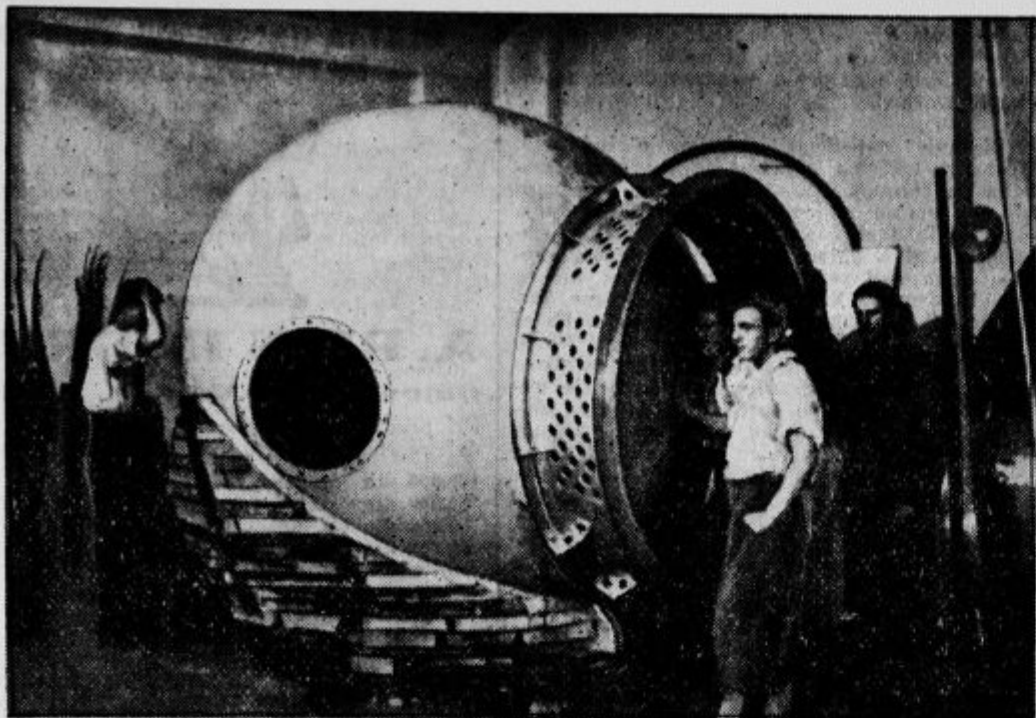
Novi Sad. Pšenica, bač. 147—152, srem. slav. 142—147, ban. 147—154, bač. pot. 157—153. Oves bač. srem. novi 118—122.50, slav. novi 118—120. Koruza bač. srem. 128—130, ban. 126—128. Tend. mirna. Promet srednji.

Sombor. Pšenica mila Prizadobe cene. Oves bač. srem. slav. 114—115, Rž ne notira. Ječmen bač. srem. 140—145. Koruza bač. srem. 129—131. Moka bač. og. ogg 255—265, 235—245, 215—225, 195—205, 165—175, 110—115. Otrobi bač. 9750—100, srem. 95—97.50. Tend. neizpremen. Promet slab.

Živina

Svinjski sojem v Pljuju dne 10. avgusta t. l. Dogon 163 svinj in 97 prasev. Prodanih 66 komadov. Cene: pršutarji 7 do 7.50 din, plemenske svinje 6.80 do 7 din za 1 kg žive teže. Mladi pujski 6 do 12 tednov stari 100 do 160 din za glavo.

osamljeni! Toda če motrimo prejšnja desetletja, moramo kljub temu priznati, da so bile tedanje generacije smotrebe publike veliko bolj požrvalne in da so imele dokaj več smisla in predvsem več ljubezni do duhovnih tvorb, do umetnin, kot pa današnji šminkani in za rekordi hlepečji svet. Na žalost vidimo vsak dan, da se cele procesije dam in gospodov vale iz kina, iz razstavnega paviljona, kjer so na ogled umetnine sinov čistega slovenskega poretka in kjer bi mogel vsak obiskovalec po svoje opajati se od lepotah del, pa odhajajo le osamljeni romarji, vsi zamišljeni, kot bi jih raznolikost barv in načinov podajanja svojih doživetij omamila. V tem prečuden hramu umetnosti, ki ga je zgradila zgolj ljubezen brez kričavosti in brez reklamnih ropotarnic, nudijo Slovencem vse svoje najboljše in najbolj dognano, vse z ljubeznijo in z žrtvami ožarjeno naši umetniki. Ni jim treba govoriti, njihove slike so dovolj živ jeziki

Kar po tihem so se Poljaki pripravili za polet v stratosfero, kjer bodo uporabljali tole gondolo. V septembru se dvignejo.

Evropa, 200 m višja

Če si mislimo, da je Evropa dvignjena za 200 metrov iz morja, tedaj bi jo komaj spoznali, zakaj, kar vidimo Evrope zdaj, je le kos prave Evrope. Če vzameš zemljevid v roke, vidiš, da je krog in krog črta, ob kateri je številka 200. Ta številka ti pove, da je morje vzdolž te črte 200 m globoko. Od evropske obale se morje počasi pogloblja do 200 m, nato pa se nenadoma poglobi na 2000 m. Ta črta ima torej prav poseben pomen, saj je obmejna črta prave Evrope.

Ker sta Severno in Vzhodno morje v notrini te 200 metrske črte, bi bila oba morja suha zemlja, če bi se evropska celina vzdignila za 200 m iz morja. Nemčija ne bi imela nič več vodnih mej. Anglija, Irska in Skandinavija bi bile zvezane z estuarno kopno zemljo. London, Hamburg in Amsterdam bi bili celinska mesta, kot sta Berlin in Pariz. Črno morje bi bilo takšno kot Kaspijsko morje in čez Jadransko morje bi mogli iti po suhem.

Zgodovina zemlje pove, da more izstop ali pa umik morja močno spremeniti lice zemlje. Tako je nastal Dollart na severnonemški obali med viharjem l. 1271., ko je 50 vasi izginilo. Iz velikega otoka Bant so med orkanom nastali l. 1162 otoki Borkum, Juist in Norderney. Tudi Jadrski zaliv je nastal šele l. 1218. Dozdeva se torej, da je bila obala Severnega morja prej bolj omahljiva, kot je zdaj.

Kopna zemlja in morje si zmeraj nasprotujeta. Ni ga kraja v Evropi, ki bi ne bil že kdaj pod morsko gladino. Tedaj ni bilo ne Nemčije, ne Francije in ne Anglije. Le večna morska modrina se je tisoč in tisoč let blestela na soncu. Po južnem delu Nemčije in po naših krajih so pljuskali mor-

ski valovi in čez milijone let kasneje je bila tu puščava. Potem se je spet prikazalo morje in se je spet umaknilo. Znižanje pokrajine pred sedanjost južno Švedsko se je razširilo preko severozahodnega obrežja Nemčije, Holandske in južne Anglije, in dalje ob francoski zahodni obali. Vse pokrajine, ki ležijo pred temi deli Evrope, so se v poslednjih dveh tisoč letih počasi pogrezle v morje. Med Anglijo in Šlezvikom, kjer valovi Severno morje, je bila nekoč rodovitna pokrajina. Tu se je Temza izlivala v Ren in ljudje iz srednjeevropske prakamnitne dobe so še po suhem hodili na Britske otoke. Šele kasneje je nastala sedanja »Anglija v otokih«.

Če ne vplivajo posebne kozmične sile, se zemeljsko obličje spreminja tako počasi, da človek tega sploh ne more opaziti. Doba obgočnih povodnj je menjavajo z dobami obširnih dvigov zemlje iz morja in prav nič ne moremo vedeti, ali bo ostala Evropa za del časa taka, kakršno vidujemo zdaj, ali pa se bo še popopoma spreminila.

Pilsudski, človek in maršal

V nemškem jeziku so izšli spomini na velikega poljskega maršala Pilsudskega glede na njegovo mišljenje o Bogu in duhovnosti. Sicer je bilo teh mišlji malo najti v maršalovih spisih, ki so po večini le vojaške vrste, vendar je zanimivo, kako je bil ta vojak z dušo in telesom zaeno zmeraj v zvezi z mislimi na Boga in dušo.

Maršal Pilsudski je bil vedno prepričan o odgovornosti in milosti človeka sprčo Vsemogočnega. Tako je v nekem armadnem povelju po državniškem udaru 22. maja 1926 dejal:

»Naj nam Bog, ki ima usmiljenje z našimi grehi, odpusti in odvrne od nas svojo kaznujočo roko. Mi pa se lotimo spet dela, ki nam krepi našo domovino in nam pripravlja vstajenje.«

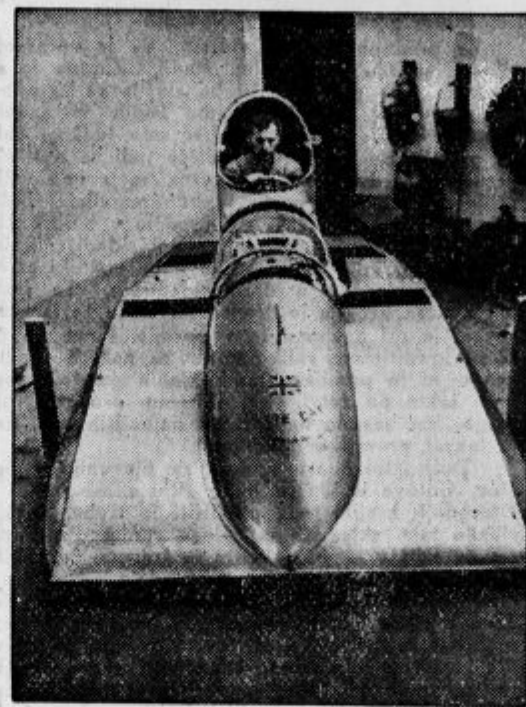
Skoraj s pesniškimi besedami je govoril o božji vsemogočnosti v prirodi in dogajanju zgodovine. V avgustu 1928 je v svojem rojstnem mestu Wilni dejal poljskim legionarjem: »Gospodje! Če se prst božji dotakne zemlje, priklonijo stoletni hrasti svoje krošnje k tlom; in če grom in strela ogrožata zemljo, se poskrijejo ptice in ljudje v

Obupna pot romunskih gobavcev

Iz romunske Dobruđe poročajo o pretresljivi žalostni gobavci.

V leprozoriju, to je v domu za gobavce v Tihilestiju, ki je nedaleč od mesta Tulceje, že del časa traja skrajno nezadovoljstvo zaradi nečloveškega ravnanja z 200 gobavci. Ze oni teden so nastali nemiri. Seestradani gobavci so naskočili skladišča z živili in jih povsem izropali, vse prodajalce in prodajalke pa so že s svojo prisotnostjo pognali v beg.

Oblasti v Tulceji niso zvedele za ta dogodek, ker je upravitelj gobavišča vsakomur zagrozil, da bo strogo kaznovan, če kaj črhne o tem. Gobavci si niso vedeli nič več pomagati. Sklenili so, da bodo zbežali. Vendar se je samo 30 izmed njih posrečilo, da so ukanili čuvaje ponoči. Ušli so skozi bodoče žične pregrade in so krenili po veliki cesti proti Tulceji. Hoteli so iti na stopnišče prefektur in se pri prefektu pritožiti zaradi nečloveškega ravnanja v gobavišču.

Letalo ali avto? Niti to, ne ono — pač pa čoln! Zgradili so ga Angleži po načrtih rajnega Lawrence of Arabija, »nekronanega kralja Arabije«. Edward Spur, ki sedi za krmilom, bo dirkal s čolnom na rekordnih tekmah.

Opoldne so dospeli iznekaženi odposlanci z voda pred mesto. Kot blisk se je raznesla vest o njih prihodu. Vse prodajalne so spustile železne roloje čez izlozbe in ljudje so zbežali v hiše, ki so jih zaklenili. Mesto Tulceja je bilo povsem prazno. Toda prefekt, ki ga je spremljala četa stražnikov, je odšel na tako zvano Bariero princa Nikolaja, kjer so se ustavili gobavci. Vojakom je bilo zaukazano, da naj v gobavce streljajo. ekušal kdo od njih priti v mesto. Zadaž za vojake so se postavili meščani v gostih gručah, ki so se v naglici oborožili z različnim orožjem.

Prizor, ki ga je bilo videti pred Tulcejo, je bil zares pretresljiv. Nesrečni gobavci, ki niso niti malo mislili delati kakih zmešnjav, so takoj na mestu obstali, videč, da stoji kar vojska na straži radi njih. Nekki starček, ki ga je eledil otrok, in ki sta bila oba vsa razjedena od strašne bolezni, sta stopila nekoliko naprej, medtem ko so drugi ihteč poklekili na cesto. Starček je ves solzan začel govoriti prefektu, koliko da morajo gobavci v gobavišču pretrpeti in ga je prosil, naj se jih usmili. Predvsem je rotil oblasti, naj vso zadevo vzamejo trdno v roke. Vse navzočne so do dna presunile tožbe gobavcev, čeprav jih je navdajal gnus ob pogledu na strahotne bolnike.

Prefekt je obljubil, da bo takoj uredil to žalostno zadevo. To je že zadoščalo, da so se nesrečniki pomirili. Takoj zatem je pripeljal nekaj voz živeža in obleke v gobavišče, kar so darovale oblasti in pa mestno prebivalstvo. Nato pa so prijeli upravnika gobavišča in ga takoj odstavili.

Izobraženost.

»Ali veste, kaj igram?«
»Kaj ne bi! Klavir?«

*

Sodnik: »Kako morete reči, da ste svojo ženo ubili iz pozabljenosti?«

Obtoženec: »Da, gospod sodnik. Vrgel sem jo skozi okno iz četrtega nadstropja, prej smo namreč stanovali v prtiličju.«

Skoraj 2 milijona dinarjev je plačal angleški nogometni klub »Arsenal« klubu »Wolverhampton« zato, da bo odslej nogometač Bryn Jones (na sliki) nastopal le za »Arsenal«. To je največja vsota, ki jo je v Angliji sploh kdaj plačal kakšni klub za prestop kakšnega člana.

IVANHOE

St. 203.

Rovena in Rebeka

Kmalu po dvoboju na Templestowu sta se poročila Rovena in Ivanhoe. V yorški cerkvi, v navzočnosti kralja Richarda, je bila sijajna svatba.

Nekaj dni zatem je Rebeka obiskala Roveno, ki se je temu obisku silno začudila. »Prišla sem, da se zahvalim vašemu soprogu,« je drhteče dejala Rebeka. »Dokler bom na svetu, se bom s pobožnostjo v srcu epominjala svojega velikodušnega rešitelja. Vi pa, visoka gospa, sprejmite to skrinjico, kot izraz mojega prijetelstva!«

Rovena je odprla skrinjico, ki je bila zvrhana samih najizbrancev draguljev.

»Takega razkošnega darila ne morem sprejeti,« je začudeno zajecala mlada žena.

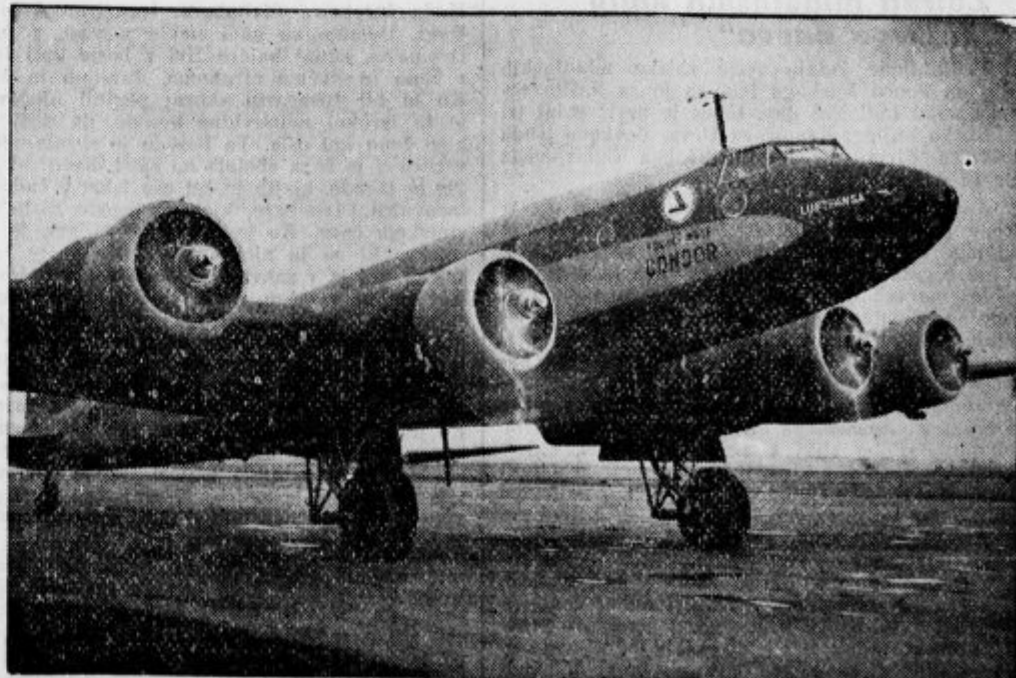
»O, prosim, vzemite,« je zaprosila Rebeka. »Zame so denar in dragulji zdaj brez pomena. Z očetom se odpravim v drugo, daljino deželo, kjer bom služila le airomakom

in bolnikom. Bodite pozdravljeni, in Bog, ki je ustvaril krietjane in žide, naj varuje in vašega plemenitega soprogale.

Zvečer je Rovena povedala Ivanhou, da jo je bila Rebeka obiskala. To sporočilo je vplivalo nanj bolj, kot si je mislil.

Ivanhoe in njegova lepa soproga sta dolgo in srečno živela. Ljubila sta se že izza mladih dni in vse tiste hude bridkosti, ki so ju bile zadele, so ju le še bolj utrdile v ljubezni drug do drugega.

Kon-

Prvikrat v zgodovini je letelo letalo tipa Focke-Wulf-Condor naravnost iz Berlina v Ameriko, ne da bi kaj pristalo spotoma in je že čez 25 ur srečno prispelo v New York. Proga meri 6500 kilometrov, bencina je letalo porabilo 9000 litrov. Svetovno časopisje živahno razpravlja o tem uspehu nemškega letalstva.

Zgradba Pokojninskega zavoda na Jesenicah

Jesenice, 16. avgusta.

Dne 15. avgusta je bila izročena svojemu namenu stanovanjska hiša, ki jo je zgradil Pokojninski zavod za nameščence na Jesenicah. Ideja za zgradbo te hiše je izšla iz potrebe privatnih nameščenec, ki jih je v kraju nad 400. Največ med njimi je nameščenec pri železnici — nekaj nad 300 — in ti so po svoji organizaciji skušali odpo- moči stanovanjski bedi s predlogom, da bi na Je- senicah zgradil svojo hišo Pokojninski zavod. Ni bilo treba dolgo prepričevati, kajti na pomoč je prišla KID, ki je dala zemljišče in pristala na po- goje, kakršnih dosedaj še gotovo nobena zgradba Pokojninskega zavoda ni imela. Z razumevanjem železarne je denar Pokojninskega zavoda v tej hiši naložen tako varno, da so jeseniški nameščen- ci na to akcijo lahko ponosni. Pokojninski zavod pa je izvršil veliko delo za svoje nameščenec brez vsakega rizika.

Novo stavbo so pričeli graditi lanske leto. Stoji na trikotju med državno cesto in bobinjsko železnico, tik nad tovarno. Zgradba je bila hitro od rok, tako da se je zidovje sušilo dolge mesece. Okrog poslopja postavljajo že krasno ograjo. Hiša kaže že po zunanem izgledu krasno stavbo in je gotovo ena najlepših stanovanjskih hiš na Go- renjskem. Do prvega nadstropja je zidana iz kam- na, ki tvori lepo sivo podlago, prvo in drugo na- dstropje pa se svetlikajo v lepi belini, ki jo kon- čava prava poševna streha, krita z rdečo opeko. Vse to krasijo še zelene ograje na oglih, kakor tudi v sredini stavbe. Na spodnji strani je v steni pomembna slika — delo arb. profesorja Šubica, ki predstavlja družino od malčka pa do starih

staršev z napisom: Človekov opoldanski snaj — večerni dni pokoj. S severne strani vodita v hišo dva portala — krasno izdelana. Med vhodi pa bodo urejene zelene gredce. Pogled na hišo je lep z obeh strani in so Jesenice s to stavbo mnogo pridobile.

Notranjost zgradbe je razdeljena na dva dela, katerih vsak ima po tri dvosobna in tri trisobna stanovanja, torej skupno šest 3-sobnih in šest 2-sobnih stanovanj, v kleti še dve dvosobni. Hiša ima torej 12 stanovanj. Prostori so razdeljeni zelo praktično in zasluži projektant vse priznanje. Pri vsem tem pa je treba pripomniti, da Pokojninski zavod pri opremlitvi ni razmetaval. Niso kopalnice obložene s ploščami, nego so običajne, ni hiša opremljena s kakimi dragimi roletami, nego skro- mno, a solidno in lepo. Ni centralne kurjave, nego so peči, ki so pa menda mnogo bolj hvalne in tudi ekonomične ter učijo štediti. Štednja v da- našnjih časih pa je hvalavreden pojav.

Posebej je treba poudariti še izdelavo, ki je res prvovrstna. Takih izdelkov se malo vidi. To velja za podjetje Slograd, kakor tudi za obrtnike, ki so na tej stavbi delali. Nadzor je bil od strani graditelja torej vreden, vestno pa tudi delo trdki.

V stanovanja se bodo vselili nameščenici KID. Tudi ta vselitev kaže demokratičnost podjetja, ki niho oskrbuje in skrbi za odplačilo. Stanovanja so dodeljena vsem brez razlike od višjega uradnika in obratovodje pa do nameščenca mojstra. Vsi, ki so stanovanje dobili, se ga veselijo. Ostalim pa naj velja poziv: še takih hiš, kajti na Jesenicah manj- ka še do 300 stanovanj. To so na Jesenicah zaen- krat najlepša stanovanja. — A. K.

Živahen železniški promet

Ljubljana, 16. avgusta.

Od sobote do snoči je bil izredno živahen že- lezniški promet na vseh progah iz Ljubljane na Gorenjsko, proti Kamniku, na Vrhniko, na No- tranjsko, na Dolenjsko in proti Zidanemu mostu. Po splošnih podatkih ljubljanske železniške direk- cije so vlaki odpeljali iz Ljubljane in pozneje pripeljali nazaj na glavni kolodvor nad 55.000 potnikov, večidel izletnikov, katerih glavni kader je krenil na Gorenjsko, kjer je bil oba dneva naj- živahnejši promet.

Samo na praznik Marijinega vnebovzeta so vlaki prepeljali nad 20.000 potnikov. Proti Gorenj- ski se je na praznik vozilo 3747 izletnikov, vrnilo se jih je 3228. Proti Kamniku se je včeraj peljalo 950, vrnilo pa 1300 potnikov. Na Dolenjsko jih je odhajalo 1900, vračalo se jih je pa 2100.

Na Notranjsko in proti Vrhniki je bil promet minimalen.

Proti Zidanemu mostu se je včeraj odpeljalo z glavnega kolodvora 1990 izletnikov, vrnilo pa se je do snoči 3485 potnikov.

Prav velik je bil tudi avtobusni in avtomobil- ski promet. Samo mejo pri Planini na Notranjskem je v soboto popoldne prekorajilo 9 velikih avto- busov.

— Pri gotovih boleznih žolča in jeter, žolčnega kamna in zlatence urejuje na- ravna »Franz-Josefova« grenka voda. Be- lavno in pospešuje izpraznitve črev. Kli- niške izkušnje potrjujejo, da domače zdrav- ljenje dobro učinkuje, ako se jemlje zjutraj na tešče »Franz-Josefova« voda, pomešana z nekoliko vroče vode.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

K nesreči na Veliki planini

Kamnik, 16. avgusta.

»Ponedeljski Slovenec« je obširno poročal o nesreči mladega kamniškega športnika Franca Semeja iz Duplice, ki se je v nedeljo ponesrečil na skalni steni pod »Njivicami«. Njegova nesreča, ki samo po naključju ni bila smrtna, je na las podobna nesreči Kamničana Toneta Rozmana. Ta se je prav v istem času lani smrtno ponesrečil na istem mestu kot v nedeljo France Semeja. Rozman je šel po dežju trgati planike na skalne stene nad strugo divjega potoka Konjščice, ki iz- vira pod Veliko planino. Na gladki planinski travi, ki še ni bila izsušena po zadnjem dežju, mu je izpodslinilo. Izgubil je ravnotežje in padel vznak ter obležal z razbito glavo na mestu mrtev. Ko so odvideli nesreče prihiteli do njega, je že izdihnil.

Podobno je bilo tudi s Francetom Semejo. Ko mu je na gladki travi zmanjkalo opore, se je oprjel skale, ki se je pa utrgala in ga potegnila s seboj v globino. Imel pa je srečo, da skala ni padla nanj, ampak se je zagodila v grapi, plani- nec pa se je ustavil ob njej. Zlomil si je desno nogo nad kolonom, dobil hude poškodbe nad bokom in po glavi, k sreči pa je ostala lobanja cela. Trpel je silne bolečine, ko so ga varno nesli po strmih poti v dolino in ga nato s »Peregrirovim« avtobusom prepeljali v bolnišnico, kar ni bilo v Kamniku nobenega avtomobila. Vsi so bili odšli po turiste v Kamniško Bistrico. Reševalna služba je to pot delovala tako vzorno točno in hitro, da gre vse priznanje oskrbniku turistovskega doma na Veliki planini Andreju Šlebirju, vodji reš- evalnih ekspedicij Francetu Erjavcu, sedaj last- niku turistovske krčme v Stahovici, in vsem turi- stom, ki so požrtovovalno pomagali pri prenosu po- nesrečenca v koč in potem v dolino.

Nesreča obeh športnih tovarišev Rozmana in Semeja, odličnih nogometašev SK Kamnika, je pač glasno svarilo planince, da ne hodijo v nevarnem času po planike na strme stene Velike planine. Toliko je bilo že smrtnih žrtev, pa kakor izgleda, zastoni.

Kamnik

Iz gostilničarske zadruge. Na zadnji seji je gostilničarska zadruga odklonila prošnjo g. Alberta Uršiča, da bi odprl gostilno v Maistrovi ulici v hiši, kjer je bila nekoč gostilna pri »Nebeškem očetu«. Zadnji gostilničar v tej hiši, pokojni Peter Zerovnik, je prenesel koncesijo v sedanji Grajski dvor, zato je gostilničarska zadruga mnenja, da je koncesija v Maistrovi ulici ugasnila. Prav tako je zadruga odklonila prošnjo za podelitev gostilni- ške koncesije v Prosvetnem domu v Komendi, češ da ni krajne potrebe, pač pa je dovolila izvrše- vanje gostilničarskega obrata ge. Bizjakovi v se- danjih prostorih gostilne g. Alberta Uršiča.

Pisarna okrajnega cestnega odbora, zaradi preselitve in preureditve novih pisarniških prostoro- v v Rodetovi hiši, katero je kupil cestni odbor, od 16. avgusta do 1. septembra ne bo poslovala.

Celje

c Grandiozen koncert pevskega zbora pevo- vodij bo v torek 23. t. m. ob pol 9 v dvorani Ljud- ske hranilnice. Pri koncertu nastopi nad 60 čla- nov moškega zbora z izbranimi pesmimi Jenka in Foersterja. Tretji del bo pa obsegal več izbranih narodnih in novi pripristi obliki. Koncert vodita prosvetni inspektor M. Bajuk in prof. Matija Tomc. Opozarjamo in vabimo h koncertu že danes.

c Dobrna. V sredo 24. t. m. velik koncert mo- škega zbora pevovodij. Podrobneje bodo povedali lepaki. Vabimo h koncertu že zdaj.

c Tajništvo JRZ v Celju ima svoje uradne pro- store v Prešernovi ulici 15-1. Uradne ure so od 9 do 12.

c S stopnic v prvem nadstropju je padel na tla v vinjenosti 35-letni dminar Zagorčnik Vinko iz St. Pavla. Pri padcu mu je počila lobanja. Ne- zavednega so pripeljali v celjsko bolnišnico. Nje- govo stanje je zelo resno.

c Motociklistični karambol na Krekovi cesti. V ponedeljek okoli 6 zvečer je bilo križišče na Krekovi cesti pozorišče hudega motociklističnega karambola, katerega žrtev je postala delavka M. Kočnik iz Gaberja. S kolesom se je pripeljala iz Gaberja, na križišču pa je nekoliko ustavila kolo in stopila s kolesa. Medtem je privozil iz Petrovč z motornim kolesom akademik B. Šrenk iz Varaž- dina, v tem trenutku pa je Kočnik zopet sedla na kolo in krenila na desno stran ceste. Moto- ciklist jo je podrl na tla, Kočnikova je dobila hude poškodbe pod desnim kolonom, na čelu pa je dobila veliko zveajočo rano. Odpeljali so jo z reševalnim avtomobilom v celjsko bolnišnico.

Remšnik

Okrajni kmetijski odbor priredi s sodelova- njem drugih organizacij v nedeljo 28. avgusta na Remšniku kmetijski tabor za Dravsko dolino. Po cerkvenem opravilu ob 9.30 bo zborovanje, na ka- terem nastopijo razni strokovni govorniki in za- stopniki organizacij, popoldne po večernicah bo igra, srečolov, prosta zabava. Popoldne bo tudi razstava domače živine, domačih izdelkov in po- dobnost. Že sedaj opozarjamo javnost na to prir- editev. Pokroviteljstvo nad taborom je blagohotno prevzel g. ban dr. M. Natlačen.

SPORT

Krasen uspeh državnih jadralnih tekem v Mariboru

Po nevihti od Maribora do Velike Kaniže na Madžarskem — v jadralnem letalu

Maribor, 16. avgusta.

Včeraj popoldne so se zaključile v Mariboru tekme za državno prvenstvo jadralnih letal, ki so se vrstile ves teden. Zaključile so se z nepričako- vanim uspehom. Potolčeni so bili vsi dosedanj državni rekordi. Tekme so se udeležili Aeroklub Maribor, nekoliko tudi ljubljanski Aeroklub, ki pa je pozneje izstopil, dalje Jadralna skupina IX iz Belgrade, jadralna skupina Akademski aeroklub iz Belgrade ter Jadralna ekipa državnih uradni- kov iz Vršca. Med tekmovalci so bili znani naši državni rekorderji Stanojevič, Crnjanski in Gjo- rgjevič iz Belgrade, ki so dosegli v Mariboru tudi najlepše uspehe. Tekmovanje je priredil maribor- ski Aeroklub, ki se je prvi začel v naši državi pe- čati z jadralnim letalsvom.

Nastopilo je 7 tekmovalcev. Jadralna letala so bila sledečih tipov: 2 komarja, 1 Röhn-Busse in 2 Grunow-Baby. Najlepše rezultate je prinesel včerajšnji, zadnji dan, ko se je razvila nad Mari- borom huda nevihta. Takrat so se dvignili v zrak trije najboljši letalci: Aca Stanojevič, Pavle Cr- njanski in Koka Gorgjevič. V višini 1000 m so se odklopili od motornega letala ter se skрили v obla- kih nevihte, ki jih je s silno brzino odnesla proti vzhodu. Stanojevič in Crnjanski sta se morala spustiti v smeri proti Varaždinu, Gorgjevič pa je naneslo na Madžarsko, kjer je pristal v bližini Velike kaniže. V 12 urah 40 min. je prijelad iz Maribora 120 km daleč na Madžarsko. Gorgjevič je pripovedoval, da je bil polet silno težak in ne- varen, ker ga je nevihta metala po oblakih sem in tja, tako da je moral izkoristiti vse svoje kr- marske sposobnosti, da se je obdržal v ravnotežju. Gorgjevič je potokel dosedanj rekord, ki je zna- šal 116 km, ki ga je postavil Crnjanski v Vrhu, vendar njegov uspeh ni nov državni rekord, ker bi moral po mednarodnih določilih presegati 5% dosedanje daljave.

Gorgjevič je prejel za svoj polet nagrado za najdaljše trajanje. Dobil je tudi prehodni pokal

Kranj

Oddaja mizarških del za ljudsko šolo. V so- boto, 13. t. m. je bila licitacija za oddajo mizar- skih del in opreme za telovadnico nove ljudske šole. Takoj po licitaciji je bila seja krajevnega šolskega odbora, ki je oddala dela sledečim po- nudnikom: telovadno opremo trvdki »Alpina« v Ljubljani, za 76.743 din. Solsko opremo so oddali štirim ponudnikom: Ažmanu Dragu v Kranju za skupni znesek 72.510 din, trvdki Perko Matija v Ljubljani za skupni znesek 48.150 din, Izgoršku Francu iz Šmartna pri Litiji za skupni znesek ca 35.350 din, trvdki Remec & Co za skupni znesek 430.550 din. Vsa dela se oddajo torej za skupni znesek ca 593.080 din, prištevis telovadno orodje v znesku 76.743 din, tako da veljajo vsa mizar- ska dela s telovadno opremo vred 669.773 din.

Kupovalci »Slovenec« obveščamo, da lahko dobe vsak dan »Slovenec« zjutraj takoj, ko se trafike odpro. Avtobusna trvdka Gorican iz Trži- ča je namreč prevzela nalogo, da že z opolno- ni. avtobusom dovaža »Slovenec« za trafike in za naročnike v Kranju, za kar se ji na tem me- stu iskreno zahvaljujemo.

V noči od četrta na petek je bilo v mlekar- ni na Visokem ukradenno nad 28 kg čajnega ma- lisa znam. »Jagoda« in hleb omentalskega sira v teži 20 kg. Kupovalci se opozarjajo, da v primeru prodaje teh izdelkov javijo prodajalca Mlekarni Visoko, Senčur pri Kranju.

Iz Julijske krajine

»Svetogorska Kraljica«, mesečnik svetogor- skega svetišča, si vedno bolj utrjuje svoj polo- žaj med slovenskim ljudstvom. Oglašajo se novi naročniki in prijavljajo se novi sotrudniki, list postaja od številke do številke bolj samostojen, pester in zanimiv. V Ljubljani se »Svetogorska Kraljica« prodaja v Jugoslovanski knjigarni.

Novi župnija v goriškem mestu. Meseca junija je bila, kakor znano, slovesno posve- čena mogočna, moderno zidana in najobsež- nejša goriška cerkev, svetišče presv. Srca Je- zusovega, ki stoji bolj v južnozadpadnem delu mesta. Sedaj je nadškof določil, da bodi ta cer- kev, ki so jo začeli graditi že pred svetovno vojno, in so jo letos po mnogih zapletljajih in težavah srečno spravili pod streho, sedež nove goriške fare. V novo župnijo presv. Srca Jezu- sovega je nadškof včlenil del stolne župnije in del župnije na Placuti, celotni predel mesta, ki ima bliže v novo cerkev, kot v svojo prej- šnjo — župno. Za upravitelja nove župnije presv. Srca Jezusovega je nadškof imenoval msgr. Kristofora Montija, ki bo vodil faro samo kot njegov delegat, dokler ne bo urejeno vpra- šanje kongruje in bo lahko imenovan stalni župnik. Ker prebiva v novi župniji mnogo Slo- venecv, upamo, da odločnoji krogi tega dej- stva ne bodo prezrili in pri ureditvi bogoslužja tudi nje upoštevali. Katoliška pravčnost to odločno zahteva.

Duhovniške vesti. G. župnik Edko Ferjan- čič v Slovensku bo začasno upravljal tudi žup- nijo Gradno, g. župnik Ivan Pišot na Planini pa župnijo Ustje. Novomašnik g. Lojze Ličen gre za kaplana v Idrijo, novomašnik g. Anton Sa- teč je pa imenovan za kurata v Štanjelu na Krasu.

Koristna novost. Vodstvo komenskega ro- manja na Sv. Višarje je vročilo vsakemu ude- ležencu točen program vsega potovanja s krat- ko označo krajev, skozi katere jih je peljala pot. Zelo dobra misel! Varuje pred neprestanim izpraševanjem in poučje. »Zveza bojevnikov« za Slovenijo, ki je pred nekaj tedni priredila izlet v naše kraje, je dala vsakemu udeležencu precej obširno brošuro s programom in popisom krajev in dežele.

Dva brata žrtvi vojnega razstreliva. Iz Boveca poročajo: Pred dnevi sta dva brata, 10-letni Marij in 11-letni Lojzek Kenda, našla nekje na polju večjo, še ne razstreljeno gra- nato. V svoji otročji neprevidnosti sta se spra- vila nanjo in jo hotela odpreti. Ko sta tako točila lahkomiselno po njej, je razpočila in oba dečka grozno razmesarila. »Zeleni križe« ju je v obupnem stanju odpeljal v goriško bol- nišnico. Marij je nekaj ur po prevozu v bolni- šnico podlegel, Lojzkoovo stanje pa je tudi nevarno.

Doseženi so bili na celj žrti izborni rezultati, ki jih navajamo:

800 m: 1. Harbig (N) 1:52,4; 2. Beetham (A) 1:53,3; 3. Borek (A) 1:53,4; 4. Eichberger (N). 100 m: 1. Johnson (A) 10,5; 2. Ellerbee (A) 10,7; 3. Kersch (N) 10,8; 4. Hornberger (N) 10,9. 1500 m: 1. Fenske (A) 8:53,8; 2. Mehlhose (N) 8:56,2; 3. Körting (N) 8:56,4; 4. Rideout (A). 110 m zapreke: 1. Wolcott (A) 14,1; 2. Tolmich (A) 14,6; 3. Kumpmann (N) 14,8; 4. Wegner (N). Kladivo: 1. Blask (N) 57,20 m; 2. Hein (N) 56,51 m; 3. Folwartkny (A) 53,85 m; 4. Lynch (A). Skok s palico: 1. Warmerdam (A) 4,27 m; 2. Varoff (A) 4,15 m; 3. Haunzwickel (N) 3,80 m; 4. Hartmann (N) 3,80 m.

10.000 m: 1. Pentti (A) 32:11,2; 2. Vaughn (A) 32:17,2; 3. Schönrock (N) 32:42; 4. Berg (N) 32:59. Troško: 1. Kotraschek (N) 14,61 m; 2. Will- ner (N) 14,48 m; 3. Kent (A) 14,35 m; 4. Neil (A). Disk: 1. Schröder (N) 50,19 m; 2. Ledy (A) 49,98 m; 3. Lampert (N) 49,61 m; 4. Zagar (A).

4x100 m: 1. Amerika (Greer, Ellerbee, Jeff- rey, Johnson) 40,0 sek.; 2. Nemčija (Kersch, Horn- berger, Neckermann, Scheuring) 40,8 sek.

200 m: 1. Jeffery (A) 21,5 sek.; 2. Walker (A) 21,7; 3. Scheuring (N) 21,8; 4. Neckerman (N).

400 m: 1. Malott (A) 46,9 sek.; 2. Harbig (N) 47,3; 3. Herbert (A) 47,5; 4. Linnhoff (N) 48 sek.

5000 m: 1. Rhee (A) 14:56; 2. Syring (N) 14; 58; 3. Eitel (N) 15:00,8; 4. Mehl (A) 15:17.

3000 m zapreke: 1. Efaw (A) 9:33,6; 2. Geor- ge (A) 9:57,8; 3. Kaindl (N) 10:34,2; 4. Heyn (N).

400 m zapreke: 1. Patterson (A) 53,3 sek.; 2. Borcan (A) 53,3; 3. Hölling (N) 54,4; 4. Glaw (N).

4x400 m: 1. Amerika (Howells, Marlon, Mil- ler, Malott) 3:13,4; 2. Nemčija (Blazejczak, Rinec, Bues, Linnhoff) 3:14,8.

Skok v višino: 1. Walker (A) 200 cm; 2. Wein- kötz (N) 195 cm; 3. Cruter (A) 195 cm; 4. Mar- tens (N) 190 cm.

Skok v daljavo: 1. Leichum (N) 7,61 m; 2. Nutting (A) 7,52 m; 3. Long (N) 7,43 m; 4. Lace- field (A) 7,32 m.

Kopje: 1. Stöck (N) 69,79 m; 2. Todd (A) 64,81 m; 3. Büsse (N) 59,20 m; 4. Soper (A) 58,66.

Krogla: 1. Ryan (A) 15,82 m; 2. Willke (N) 15,77 m; 3. Watson (A) 15,56 m; 4. Lampert (N).

Borbe v lahkiatletiki v polnem razmahu

Poleg dvoboja med Ameriko in Nemčijo, o katerem poročamo na drugem mestu, sta se po- merili tudi Anglija in Francija v Londonu. Zma- gala je Anglija s 70:50 točkami.

Nemške lahkiatletinke so v Blombergu pre- magale Poljakinke z 59:40 t. Odlikovala se je predvsem znana poljska atletinja Walasiewicz. Gledalcev je bilo 3500.

Nemška druga garnitura je v Bruslju pred 4000 gledalci premagala belgijsko lahkiatletsko reprezentanco s 114:73 točkami.

Finski lahkiatletci so se pa pomerili v Tum- pere. Ob tej priliki je Nikkanen vrgel kopje 73,07 m, Järvinen pa samo 70,28 m.

Svedsi so imeli v Stockholm svoje državno prvenstvo, kateremu je prisostvovalo 500 gledal- cev. Doseženi so bili lepi, toda ne taki rezultati, ki bi v mednarodnih srečanjih presenečali.

Plavalne tekme v Londonu zaključene

Zadnje, finalne tekme so dale še tele rezultate: 1500 m prsto: 1. Borg (Švedska) 19:56,6; 2. Lewers (Anglija) 19:57,7.

200 m prsto: 1. Balhe (Nemčija) 2:45,6; 2. Sietas (N) 2:45,9; 3. Cerec (Jugoslavija) 2:47,6.

Skoki s stolpa: moški: 1. Weiss (Nemčija) 124,67 točk; 2. Kitzig (Nemčija) 121,53 točk.

Skoki s stolpa: ženske: 1. Beeken (Danska) 37,09 točk; 2. Gerling (Švedska) 36,92 točk.

Najboljše države so se pa takole plasirale: 1. Nemčija 145 točk; 2. Madžarska 59; 3. Anglija 44; 4. Nizozemska 34; 5. Švedska 26; 6. Francija 22 točk.

Leto 1938 je rekordno za met koplja

Evropska lahka atletika ni v nobeni lahko- atletski disciplini v taki premoči kakor v metu kopja in zopet niso severne države v nobeni di- sciplini tako naprej kakor v metu kopja. Samo trije Srednjeevropci so se preriili v njihove prve vrste, medtem ko je bila fronta finskih dolgo- progašev večkrat ogrožena, ker so jo Srednje- evropci večkrat prodrli.

Med severnimi narodi so pa zopet Finci oni, ki tvorijo razred zase, vsekakor v stalnosti uspe- hov in v delu na široko. Sicer je Estonec Gustav Sule zalučal letos najdlje kopje in tudi sicer do- segel odlične uspehe, toda Yrjö Nikkanen kakor tudi Matli Järvinen sta boljša. — Te dni so do- živeli Finci velik dogodek v zgodovini finskega kopja, ki ga je zunanji svet komaj opazil. Mikko- la in za njim Björkman sta zboljšala letošnji naj- boljši rezultat za 3 metre, s čimer je nastopil dolgoletni sen. Povprečni rezultat desetih naj- boljših letalcev kopja v letošnjem letu je preko- račil mejo 70 m na 70,24 m. Spodnja lista nam to pokaže, in navajamo še dve listi, ki jasno poka- žeta, da je leta 1938. konec julija postalo »veliko leto« v metanju kopja.

Deset najboljših leta 1938:

G. Sule (Estonska)	75,93 m
Y. Nikkanen (Finska)	75,50 m
M. Järvinen (Finska)	74,48 m
L. Attervall (Švedska)	72,55 m
M. Varszeghi (Madžarska)	72,43 m
E. Autonen (Finska)	72,19 m
F. Isak (Estonska)	71,85 m
H. Vainio (Finska)	71,46 m
M. Mikkola (Finska)	71,40 m
K. Toivonen (Finska)	70,68 m

Deset najboljših vseh časov:

1936 Järvinen (Finska)	77,23 m
1938 Sule (Estonska)	75,93 m
1938 Nikkanen (Finska)	75,50 m
1937 Attervall (Švedska)	75,10 m
1935 Stöck (Nemčija)	73,96 m
1933 Weimann (Nemčija)	73,50 m
1936 Lokajski (Poljska)	73,27 m
1938 Autonen (Finska)	72,19 m
1938 Isak (Estonska)	71,85 m
1938 Vainio (Finska)	71,46 m
1938 Mikkola (Finska)	71,40 m
1936 Lundquist (Švedska)	71,16 m

Deset najboljših Fincev 1938:

Y. Nikkanen	75,50 m
M. Järvinen	74,48 m
E. Autonen	72,19 m
H. Vainio	71,46 m
M. Mikkola	71,40 m
K. Toivonen	70,68 m
H. Palonen	68,42 m
R. Björkman	67,81 m
P. Paulamaa	65,68 m
T. Juhola	64,75 m

Amerika: Nemčija 122:92

Lahkiatletski dvoboj med Nemčijo in Ameriko so Amerikanci z velikim naskokom točk izvojevali v svojo korist. Zmagali so namreč s 122 točkami, medtem ko so jih Nemci dosegli le 92. — Borba je bila v berlinskem olimpijskem stadionu, kjer se je nabralo prvi dan okrog 70.000 gledalcev.

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda 1 din; ženitovanski oglaš 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglaš 15 din. — Mali oglaš se plačujejo tekoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodobne

Predilke in predilci
za Ringspinmašine ev. za Fiyere - se sprejmejo. Garantirani delovni čas 48 ur na teden. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Jugojunak« št. 12623. (b)

Dva natakarija
želonoša in vinoša — sprejme Park-hotel na Bledu za pomoč od 20. ali 26. do 29. avgusta. (b)

Pletiljo
iščem za takoj. Plača po dogovoru. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 12914.

Žagarja
(gitarista) boljšo moč - sprejme takoj Aljančič - Bistrica p. Podbrezje. (b)

Kupimo

Kupim
generator 380-230 V., 40 do 60 KVA; generator 380-230 V., 10-20 KVA; parni kotli 12 At., 100 do 150 qm. — Ponudbe na: Emil Perles, Osijek. (k)

Ia. bukovo oglje
franko vagoni Split kupimo. Cenj. ponudbe na: »Zvijezda«, trg. drv in oglja, Split, Krešimirova ulica 5-I. (k)

Auto-motor

Avto DKW
malo rabljen, kupim. Naslov v podružnici »Slovenca« v Celju pod št. 12995. (f)

Dijaki

Eno ali dve dijakinji
sprejemam na stanovanje z vso oskrbo. - Najraje nižjih razredov. Poljanški nasip 10-II., desno stopnišče. Iv. Požar, — (Bližina gimnazije.) (D)

Vnajem

ODDAJO:
Lep vogalen lokal
na zelo prometnem kraju v novi hiši, pripraven za trgovino ali obrt, takoj oddam. Polzvo se v Mavričevi pisarni, Bežigrad št. 1. (n)

Lokal
oddam v najem. Sv. Petra cesta 38. (n)

Pohištvo

Mi smo cenejši!
Izkoristite priliko! Zaradi pomanjkanja prostora nudim ves mesec avgust 10 do 15% izrednega popusta. Petletna garancija. Delavnica za prvovrstno pohištvo! Malenšek, Celovška cesta 258.

Mundlos šivalni stroji

odlične kakovosti, po zmerni ceni, dobite pri: Kleindienst & Posch, Maribor, Aleksandrova c. 44

Stanovanja

ODDAJO:
Trisobno stanovanje
z vsemi pritlikalnimi in vrtom, oddam s 1. oktobrom. - Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12645. (d)

Posedstva

Kunaver Ludvik
gradbeno - strokovno naobrazeni posredovalec - Cesta 29. oktobra št. 6, telefon 37-33, ima naprodaj večje posesti parcel, kompleksov, posestev, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš in vil. Pooblaščen graditelj in sodni cenilec za nasvete brezplačno na razpolago. (p)

Parcela

skupno ali razparcelirana, v izmeri ca. 8000 m², naprodaj. Lega ob novi državni in banovinski cesti. Pogoji ugodni. Električna, vodovod polje. Polzvo se: Vižmarje 100.

Oglašujte v edino uspešnem dnevniku »Slovenec«!

Prodamo

Trgovski portal
dobro ohranjen — takoj prodam. Vprašati: Celje, Glavni trg 17/II. (1)

Volno za modrece
v najboljši kakovosti, razpošilja po pošti ali po železnici »Runo«, Tržič. Cena 20 din za kg. Pri odjemu najmanj 100 kg pošljemo franko. (1)

Rakete
topiče, bengalsko ogenj itd. - dobite v železnici Fr. Stupica, Ljubljana, Gosposvetska 1. (1)

Cvetlični med
domač, zdravilni, nudi najceneje J. Menart - Domžale. (1)

Mizarji!
V železnici Fr. Stupica v Ljubljani na Gosposvetski cesti št. 1, poleg »Flgovca«, dobite po nizkih cenah vse vrste okovja za stavbe in pohištvo in razno orodje. Poskusite! (1)

Posteljne mreže
izdeluje in sprejema rabljene v popravilo, najceneje Alojz Andlovic, — Gregorčičeva 5 (pri Napoleonomu spomeniku).

Parkete

vseh vrst izdeluje in dobavlja po nizki ceni Leo Paulin, tovarna parketov in turnirja, parna žaga, pošta Straža pri Novem mestu.

VINA

Za težko delo je močno vino! Dobite ga najlažje v **Centralni vinarni v Ljubljani** TELEFON ŠTEV. 25-73

KOLESA

najnovejši, letošnji modeli v največji izbiri naprodaj po neverjetno nizkih cenah
Nova trgovina Ljubljana - Tyrševa cesta 36 (nasproti Gospodarske zveze)

Izbira ni težka,

kadar treba določiti časopis, v katerem naj oglašuje trgovec ali obrtnik. Vsakdo bo pri tem upošteval list, potom katerega bo prišel najsigurnejše v stik z najširšimi kupnomočnimi sloji prebivalstva. In to je naš dnevnik »SLOVENE«, ki ga bere — posebno ob nedeljah — z malo izjemo vsaka slovenska hiša. — En poskus Vas bo o uspehu prepričal!

Konči Ahačič:

Trije tički

Taci je skočila mami za vrat,

Luksi na ramena, Maci pa po Taciki prav tesno k licu. Nato reče Taci: »Mamica mila moja! Odslej bo pridna Tacika tvoja! Maca bo vsako miško vlovila. Na Luksa se tudi ne boš več jezila!« Mama poboža svojo ljubljeno, se nasmeje in odgovori: »Vsi trije ste pravi tički. Rada, rada vas imam in za ves svet vas ne dam.«

KONEC.

MALINOVEC

pristen, naraven, a čistim sladkorjem vkuhan - se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICCOLI, Ljubljana, nasproti »Nebočičnika«.

Jabolka
sveža, debela, bruške in slive Ia, 3,25 din kg — franko voznina. Košare po 50 kg razpošilja G. Drechsler, Tuzla. (1)

Sode
ugodno prodam. Leopold Jesih, mesar, Medvode. (1)

Ventilator
premer 35 cm, 220 voltov, točilno mizo, umivalnik z marmornato ploščo prodaja hotel Štrukel. (1)

Rozine
vseh številke poceni na zalogi. — »Veletrgovina južnega sadja«, Ljubljana, Tyrševa cesta 48. (1)

Radio

Programi Radio Ljubljana

Sreda, 17. avgusta: 12 Po širnemu svetu (plošče) — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.20 Operetni napravi (plošče) — 14 Napovedi — 15 Lahka glasba (oddelček godbe »Sloga«) — 16.40 Mladinska ura: Odhod iz vira človekova izobražba (g. prof. Fr. Vodnik) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Razvoj mladinske književnosti pri Hrvatih od 1. 1868—1898 (Lj. Kraljačič, Zagreb) — 19.50 Polke in koračnice (plošče) — 20.30 Prenos simfonije koncerta iz Rogaške Slatine. Dir.: V. Sušteršič — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Prenos lahke glasbe iz kavarne »Nebočičnik«.

Četrtek, 18. avgusta: 12 Vsekomu nekaj (plošče) — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.20 Opoldanski koncert Rad. ork. — 14 Napovedi — 15 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Ministrstvo za telesno vzgojo naroda — 19.50 10 minut zabave — 20 Kallman: Fortissimo (pl.) — 20.10 Slovensčina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarik) — 20.30 Koncert. Sodelujejo: Slovenski vokalni kvintet in Rad. ork. — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Koncert na klarinetu, g. Urbanec Franc, pri kavirju gđe. Melita Gnjazda.

Drugi programi

Sreda, 17. avgusta: Belgrad: 20 Vok. konc., 20.30 Humor, 31.30 Nar. pesmi, 22.30 Ork. konc. — Zagreb: 20 Plošče, 20.30 Ljubljana, 22.30 Plav. gl. — Brno: 19.55 Mozartova skladba, 20.10 Lahka gl., 20.40 Kukučini: »Ob zori«, 21 Moravske narodne, 21.20 Komorna gl., 22.30 Cig. ork. — Varšava: 19.30 Zab. konc., 21.10 Chopinove skladbe, 22 Glasba iz 18. stol. — Sofija: 19.50 Wagnerjeva opera »Tannhäuser« — Budimpešta: 20 Igra, 21.45 Plošče, 22.05 Ork. koncert, 23.10 Cigan. glasba — Trst-Milan: 21 Pihal, 21.40 Ritmični orkester — Rim-Bar: 21 Igra — Dunaj: 20.10 Tovariš, kje si! 21 Zab. glasba, 22.30 Dunajska glasba, 24 Plošče — Berlin: 19 Zab. glasba, 20.10 Zgodovinska vojaška glasba — Frankfurt: 19.15 Nemška narodna glasba, 20.15 Srbske narodne pesmi, 21 Mozartova serenada — Monakovo: 19.15 Plesi pod tiplo, 20.10 Pihala — Beromünster: 19.55 Narodne pesmi in plesi.

Četrtek, 18. avgusta: Belgrad: 20 Nar. pesmi, 20.30 Simf. koncert, 22.30 Plesna glasba — Zagreb: 20 Koncertni večer, 22.30 Plesna glasba — Praga: 19.25 Orkester, zbor in solisti, 20.25 Fredrova komedija »Dama in huzarji«, 22.20 Plošče — Varšava: 21.10 Pesta glasba, 22 Komorna glasba — Sofija: 19.30 Narod. glasba, 20.40 Vok. koncert — Budimpešta: 20 Operni odlomki, 22.05 Jazz, 23.10 Plošče — Trst-Milan: 21 Igra, 21.35 Violina, 22.30 Zbor — Rim-Bar: 21 Masagoljaeva opera »Parisina« — Dunaj: 19 Zegnanje ob Vrbskem jezeru (iz Celovca), 20.10 Politični kabaret, 21 Zab. koncert, 22.30 Plesna glasba, 24 Nočna glasba — Berlin-Hamburg: 20.10 Vojaška godba in orkester — Köln-Stuttgart: 19 Verdijeva opera »Falstaff« — Frankfurt: 20.15 Orkester, zbor in solisti — Beromünster: 20.55 Opereta »Mikado« — Strasbourg: 21.30 Komična opera.

V boj za naše časopisje!

Med kitajskimi teroristi

Tako sem prišel do javnega vrta — Public Recreation Ground, kakor je bilo pisano na tablicah. Tamkaj sem se orientiral in krenil na levo, da bi došel v »Francoski okraj«. Nekoliko dalje so napisali spremenili jezik, kar me je opozorilo, da je tu tudi druga narodnost. Zvil sem na drugo stran, a to ni bila več nikaka »road«, ampak »ulica« Kraetzler. Malo pozneje me je važna ulica Consolata zapeljala na Bund Napravil sem celo pot naokoli in precej sem bil ponosen na samega sebe; to mi je bilo zadosten dokaz, da se bom kmalu sprijaznil z mestom. Ker bo Leclerc najbrž zgodaj poslal po mene, sem se odločil, da bom kosil v hotelu, in nisem se kesal. Načelnik je bil Francos in je dovolil priti do veljave tudi inozemski kuharski umetnosti, ne da bi s tem razburil palačo, ki je bila znova izpraznjena. Moj prijatelj je bil točen in je prišel prav tedaj, ko sem popil kavo in se potapljaj v bolj ali manj sveže novice »Shanghai Newsa«. Odpeljal me je takoj proti ameriškem »roadsterju«, ki sem ga ocenil kot kakšen star poznavelec. »Eh! eh! malo zločincev bi se ti izmuznilo, če bi jih lahko lovil s tem lepim vozilom...« Leclerc ni skrival veselja, ki mu ga je povzročil moj poklon. »Čudovito delo,« je rekel ponosno. »Vem pa, da se mi ga ne bo nikoli posrečilo pognati z največjo brzino. Mesto je tako živo, da si ne upam povečati hitrosti. Kar se pa tiče zunanjih cest, so v glavnem v takim stanju, da si skoraj lahko gotovo, da bo voz ves v blatu, če pritisnem več ko sto... Škodat!...« Vzdihnil je. Prav malo je manjkalo, da ni na ovinku prevrnil ročnega vozička. Zavore so zaskripale in zaradi sunka akceleratorja je lahki avtomobil poskočil kakor ognjevit konj

in zadobil svojo prejšnjo brzino. Leclerc mi je pokazal vozičke, ki so lahkomišelnost cikekali po cesti.

»In praviš, da se v Franciji šoferji jezijo na kolesarje! Le poglej to mešanico!« Vročina je v začetku popoldneva neznošna in ko se je začel avtomobil ustavljati, se nama je zdelo, kakor da bi kdo položil na naša pleča vročo svinčeno ploščo.

»Stvari na letališču te ne zanimajo,« sem rekel.

»O, vse me zanima, karkoli se godi v Šanghaju, če že ne po okusu, pa po službi.«

Po strani sem pogledal Leclerca in mnogo bolj iznenaden sem bil nad njegovim obrazom, na katerem se mu je brala neka tajna zaskrbljenost. Gotovo je vedel za moje vprašanje, kajti ne da bi pustil oči s ceste, me je suho vprašal:

»Ali imaš slučajno kak dvom o meni?«

Tedaj sem začel pa jaz godrnjati:

»Smešen si, prijatelj! Nazadnje boš popolnoma spremenil svoje mnenje o meni.«

Poteze na njegovem obrazu so mi kazale neko utrujenost.

»Oprosti,« je dejal nalahko. »Sedaj imam veliko dela, ali bolj natančno, veliko odgovornost, kajti moj bolni načelnik se je odpeljal z zadnjim parnikom v Francijo, zato sem začasno obremenjen. Težka je ta služba v sedanjih razmerah...«

»No, ti si pesimist in pesimizem je najgrša spaka na človeku. Glej, včeraj zvečer si mi dal črn...«

»Nič pa nisem povedal, kdo...«

»Mogoče, toda tvoje zaskrbljeno obnašanje. No dobro! Malo je manjkalo, da nisem bil žrtev atentata!«

Tedaj je Leclerc švignil z očesom.

»Ne razumem dobro!«

V šali sem mu povedal dogodek o vozičku in o izmenjanem vozaču.

»Zabavno, ali ne?«

»Zelo.«

Istočasno se je nenadoma obrnil proti neki beli in nizki kočiji.

»Pa vendar ni to glavni poštni urad,« sem se začudil.

»Ne, to je policijska stražnica. Ali me hočeš počakati nekaj minut?«

Podoficer v »kaki« uniformi je spoznal prijatelja in mu odprl vrata. V trenutku, ko se je ta vrnil v stražnico, sem zaslišal Leclerca, ki je vprašal moža:

»Kje je telefon?«

Nisem slišal, kaj mu je podoficer odgovoril, videl sem pa, da se je podvizal.

Nekaj časa nato je Leclerc zopet prišel ven in prijel za krmilo. Mislim sem, da bo dal kakšno opazko o tem, kar sem mu povedal, toda ničesar ni omenil. Nasprotno. Kakor da bi hotel napeljati pogovor na drugo stvar, mi je razlagal:

»Ta stražnica je last mednarodne koncesije, a med angleško in francosko policijo je precejšnja vez... Na splošno so naši posli zelo različni, toda brž, ko nastane potreba, lahko delamo skupno.«

Deset minut pozneje sva prišla na letališče, kjer se je gnetla že precejšnja množica ljudi. Leclerc je spravil avtomobil in me zapeljal proti tribuni.

Slovesno predstavljanje mi je pripomoglo, da sem spoznal nekaj kitajskih osebnosti, katerih imen se trenutno ne spominjam. Ena izmed teh osebnosti — star mož z naočniki zlatih okvirjev, ki je govoril izvrstno francosko — mi je začel hvaliti napredek kitajskega letalstva. Zabaval sem se ob tem pogovoru in ta ljubeznivi sosed me je kmalu oskrbel s programom. Naševal mi je letalce, ki se bodo dvignili

• Obleda rjavo-rumenkatse barve, kot jo nosijo navadno lovci.

v zrak in me poučeval o posebnostih raznih aeroplanov.

Ničesar zanimivejšega ni pri zrakoplovnem tekmovalstvu kakor to, da so udeleženci enake veljave. Eskadrile so se kretale v lepem redu, nato pa so izvršili piloti nekaj klasičnih akrobacij in jih olepšali s skoki s padalom.

»Blizu se vrsta na Kwana,« mi je zašepetal Leclerc, ki se je bil zopet usedel poleg mene.

Neki mož, oblečen v svileno srajco in bele hlače, se je odpravil proti zrakoplovu, pripravljenem za polet. Bil je Kwan. Ko je bil pri aparatu, se je prepustil dvema pomočnikoma. Pri trditla sta mu na poprsje in na ude platno, ki mu je služilo za peruti. Leteči mož je pregledal padalo, ki so mu ga privezali na ledja, nato pa se je s težavo povzpnil na pilotski sedež.

Moj sosed z nočniki mi je zaupal:

»Oprema te vrste ne tehta več kot petdeset kilogramov.«

Zrakoplov se je z lahkoto dvignil od zemlje in naglo plul v višino. Množica se nehala s klepetanjem in zaslislal se je resen glas iz zvočnika, ki je pomiril nečakljivo ljudstvo:

»Čez nekaj trenutkov boste opazili Kwana, letečega človeka, kako se bo boril za nebo s samimi pticami. Ker se morajo njegove akrobacije vršiti le v velikih višinah, vam bo dim kazal sled za njim, da boste lahko sledili vsem podrobnostim njegovih izvajanj. Pozor, Kwan bo kmalu skočil... Pozor, Kwan je skočil...«

Nastala je taka tišina, da se niti dihanja ni več slišalo.

Nebo je bilo čisto, mož je letel in pri tem opisoval široke kroge, eskadrila pa, ki se je bila dvignila na nasprotni strani letališča, je krožila v lepem krogu okoli velikega belega ptiča... Stroj in mož, združena v svojem triumfu...

Človek-ptič se je neprestano večal. Tedaj je zopet zadonel zvočnik: